

RANDKRANT

Maandblad voor de inwoners van de Vlaamse Rand · sep 2014 · jaar 18 · #07

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

Onderwijs in Rand staat onder druk
Plaats tekort

Nele Van den Broeck
**'Mijn instrument
heet brein'**

Gordelfestival
**Wandelen
in centrum Vilvoorde**

+ AGENDA

Mich en Raf Walschaerts
met solovoorstelling
Sterk houden of mild zijn

De kracht van coöperaties

Wind in de wieken

Raf De Visscher (39) uit Wemmel zet *deketing* voort. De Visscher is nauw betrokken bij het verenigingsleven en is voorzitter van de gemeenteraad in Wemmel.

'Grens tussen Brussel en Rand vervaagt'

04
28

Raf De Visscher zetelt zeven jaar in de gemeenteraad van Wemmel; sinds 2013 is hij gemeenteraadsvoorzitter. Hij krijgt vele vragen van burgers en moest zich inwerken in de complexe materie van het gemeentedecreet. 'Ik moet regelmatig aftoetsen hoe een bepaald decreet in onze gemeente moet worden toegepast. In de facilitairgemeenten is de wetgeving ingewikkelder, maar dat maakt het niet minder boeiend. Het is allemaal wat nieuw ook omdat wij jarenlang in de oppositie zaten, maar nu de meerderheid vormen. Dat betekent dat je verantwoordelijkheid hebt en dat mensen hoge verwachtingen hebben. We kunnen niet alles in één keer veranderen, maar je voelt toch dat er een nieuwe *schwung* is. Dat is ook nodig, want de samenstelling van de Wemmelse bevolking – en bij uitbreiding in de hele Vlaamse Rand rond Brussel – verandert snel.'

'Je krijgt hier meer en meer een stadsgevoel. Het dorp verdwijnt. Ik vind dat niet positief of niet negatief, om de heel eenvoudige reden dat je weet wat je hebt gehad, maar dat je niet weet wat je zult krijgen. Zonder de grootstad kan je de Rand niet definiëren. De brede Rand is mijn habitat. Mijn vriendin is afkomstig van Gooik; we gaan graag naar De Cam in Gooik of naar vrienden in Ternat of Merchtem. Wemmel en de brede Rand of het Pajottenland is een wereld van verschil. In de brede Rand is het rustiger, iedereen zegt goedendag. In Wemmel verloopt alles veel gehaaster. Een typisch stadsfenomeen. Zo'n vaststellingen doen mij zeggen dat de grens tussen Brussel en de Rand aan het vervaagen is.'

MEE EVOLUEREN

De Rand evolueert voortdurend, dus moeten ook de gemeentebesturen mee evolveren. Investeren in infrastructuur, wegen, scholen, openbare gebouwen, enzovoort, is niet voldoende. Er moet ook echt geïnvesteerd worden in het stimuleren van het sociaal contact tussen de inwoners. Dat is essentieel, anders verliest een gemeente zijn voeling met de burgers en neemt de vervreemding tussen inwoners toe. Ook de verenigingsleven moeten mee evolveren. Het verenigingsleven zal door de veranderende realiteit op een andere manier worden ingekleurd dan nu. Openheid is daarbij het sleutelwoord. Verenigingen die al jarenlang een beperkt vriendenclubje zijn, zullen moeten verbreden of ze zullen verdwijnen. De speelpleinwerking in Wemmel is een voorbeeld van een vereniging die zich snel aanpast. Zij krijgen een heel divers publiek over de vloer en bouwen met vrijwilligers een mooie werking uit. Ze passen zich aan de evolutie van de maatschappij aan; hun monitoren en bestuur komen vanuit het veld.'

SANDWICH

Gemeenten in de Rand moeten ook dringend investeren in onderwijs. Onze scholen staan onder druk. Aan de ene kant krijgen ze kinderen uit de bredere Rand over de vloer, aan de andere kant is er de druk vanuit Brussel waar er een nijpend tekort is aan plaatsen in het onderwijs. Die kinderen moeten ergens naar school gaan en zijn soms genoodzaakt uit te wijken naar de Rand. Dat kan een gemeentebestuur alleen niet oplossen. Daarvoor moet een globaal plan voor de hele Rand worden uitgewerkt.'

TEKST Joris Herpol • FOTO Filip Claessens

AGENDA

SEPTEMBER
2014

UIT IN DE RAND

De Hopduvel in Josse De Pauw

Ogen en oren open voor Abba Gold

Stippen in de hals

i In onze rubriek *deketing* laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

10
17

22
19

INHOUD

04

10

22

- 02 DEKETING
- 06 VANASSETOTZAVENTEM
- 09 MIJNGEDACHT
- 16 BOUWERK
- 24 OPSTAP
- 25 DEKIJKER
- 26 NATUURLIJK
- 29 KWESTIEVANSMAAK
- 30 OOGVOORDERAND
- 32 GEMENGDEGEVOELENS

Onderwijs onder druk

Door de toename van de bevolking en het capaciteitstekort in de Brusselse scholen krijgen ook de scholen in de Rand het de volgende jaren moeilijk om alle kinderen een plaats te geven. De Vlaamse Regering maakte vorig jaar extra middelen vrij voor uitbreiding, maar daarmee is het plaatsgebrek niet opgelost.

FR

'Mijn instrument heet brein'

Nele Van den Broek van Nele Needs a Holiday verkast binnenkort van Gent naar Londen, maar Merchtem blijft haar veilige nest, de plek waarvan ze weet dat ze er altijd naar terug kan. 'Voorlopig volstaat het dat te weten.'

DE

Sterk houden of mild zijn

Even een frisse neus halen, dachten de gebroeders Kommil Foo, en ze vertrokken solo op tournee. Op 25 september houden Mich en Raf Walschaerts halt in de Rand. De ene met *Duizend man sterk* in Wemmel, de andere met *Jongen toch* in Dilbeek.

EN

COLOFON

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant • Realisatie vzw 'de Rand'

• Hoofdredactie Geert Sellesläch • Eindredactie en coördinatie Ingrid Laporte • Vormgeving Jansen & Janssen, Gent • Fotografie Filip Claessens en David Legréve • Druk Dessain, Mechelen • Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website

www.randkrant.be • Verantwoordelijke uitgever Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel • Uitranderand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Onderwijs in de Rand staat onder druk

Plaats tekort

Door de toename van de bevolking en het capaciteitstekort in de Brusselse scholen krijgen ook de scholen in de Rand het de volgende jaren moeilijk om alle kinderen een plaats te geven.

TEKST Joris Herpol • FOTO Filip Claessens

De Vlaamse Regering maakte vorig jaar extra middelen vrij voor de uitbreiding van scholen in Vilvoorde (5 miljoen euro), Asse (5 miljoen euro) en Grimbergen (3 miljoen euro); drie gemeenten waar de nood het hoogst is. Daarmee is het capaciteitsprobleem echter niet opgelost, want ook andere gemeenten in de Rand krijgen stilaan te maken met plaatsgebrek in hun scholen, al zijn er wel grote verschillen tussen gemeenten onderling.

VILVOORDE

In Vilvoorde is er een uitgesproken stijging van het aantal leerlingen in het basisonderwijs: van 3.595 kinderen in 2003 naar 4.515 in 2013. Schepen van Onderwijs Jo De Ro (Open VLD): 'Vilvoorde is de stad met de jongste bevolking. Naast het opvangen van de bevolkingsgroei, hebben onze scholen ook te maken met een grote toeloop van leerlingen die in Brussel geen plaats vinden. De komende jaren zal de bevolking van Vilvoorde nog sterk stijgen door een aantal nieuwe woonprojecten. De druk op het kleuter- en basisonderwijs zal de komende jaren dus nog toenemen. Vilvoorde vervult al jaren de functie van centrumstad, maar krijgt hiervoor geen erkenning en loopt zo heel wat middelen mis. Het capaciteitsprobleem in het Vilvoordse onderwijs is prangend. Dit jaar

waren er kamperende ouders aan één kleuter- en basisschool. Door de stijging van het aantal kinderen verwachten we de komende jaren nog moeilijkheden bij het inschrijven. Voor het schooljaar 2014-2015 zijn bij de 2,5-jarigen nu reeds 12 van de 16 scholen volledig volzet. Een plaats vinden voor de kinderen die na een vakantieperiode willen instromen, zal dus al moeilijk worden.'

NOODKREET

Vilvoorde ontvangt 5 miljoen euro subsidies van de Vlaamse overheid. Hoe zal de gemeente dit geld besteden? De Ro: 'We verdelen deze middelen over de verschillende onderwijsnetten met het oog op een snelle capaciteitsuitbreiding. Het Katholiek Onderwijs Vilvoorde zal werken met modulaire units om de capaciteit in drie scholen uit te breiden: Far West (6 klassen), Peutie (3 klassen) en Kassei (1 klas). De duurzame modulaire units zullen na de nieuwbouw van de scholen in de Groenstraat en de Kerkstraat op andere plaatsen worden ingezet, zodat er via dezelfde middelen nogmaals een capaciteitsuitbreiding zal worden gerealiseerd. Het Gemeenschapsonderwijs plant een vernieuwbouw in de Freinetschool De Zwierzwaai. Deze school is momenteel tijdelijk gehuisvest in de oude kazerne Asiat. De

nieuwe school zal op de site van KTA Horteco komen waardoor er een verdubbeling van de huidige capaciteit wordt gerealiseerd. Voor het stedelijk onderwijs koos het stadsbestuur ervoor om te investeren in de wijk Koningslo. Door de verwachte bevolkingsgroei zijn hier de noden voor extra capaciteit het hoogst.'

'Die 5 miljoen euro is te weinig om alle nood te lenigen. Extra middelen van de Vlaamse overheid zijn dringend nodig om de grote instroom van nieuwe leerlingen op te vangen. We moeten trouwens niet alleen naar het basisonderwijs kijken. De voorbije jaren heeft de Vlaamse Regering 0 euro geïnvesteerd in extra capaciteit in het secundair onderwijs in Vilvoorde. De leerlingen die nu in het kleuter- en basisonderwijs beginnen, zullen binnen enkele jaren naar het secundair onderwijs gaan. Als er nu geen actie wordt ondernomen, kampen we binnenkort ook daar met een capaciteitsprobleem. De eerste tekenen zijn nu reeds voelbaar. Voor het eerst waren er in het Atheneum wachtrijen bij de inschrijvingen en konden niet alle leerlingen worden ingeschreven', aldus schepen De Ro.

ASSE

Eenzelfde noodkreet horen we in Asse. Uit recente cijfers van het Departement Onderwijs blijkt dat het aantal leerlingen in scholen in Asse fors is toegenomen: van 3.090 in 2003 naar 3.645 in 2013 (secundaire scholen inbegre-

FR MANQUE DE PLACES

En raison de l'augmentation démographique et du manque de capacité dans les écoles bruxelloises, les écoles du Rand auront également des difficultés à trouver une place pour tous les enfants dans les années à venir. L'an passé, le gouvernement flamand a dégagé des moyens supplémentaires pour l'extension des écoles à Vilvoorde (5 millions d'euros), à Asse (5 millions d'euros) et à Grimbergen (3 millions d'euros); c'est dans ces trois communes que les besoins sont les plus pressants. Mais cela ne résoudra pas pour autant le problème de la capacité, car d'autres communes du Rand

sont aussi confrontées petit à petit à un manque de places dans leurs écoles. 'Ces 5 millions d'euros ne suffisent pas à pallier tous les besoins. Il est urgent de libérer des moyens supplémentaires pour faire face à l'afflux important de nouveaux élèves. Les élèves qui entrent maintenant dans l'enseignement maternel et primaire passeront dans quelques années dans l'enseignement secondaire. Si aucune action n'est entreprise maintenant, nous devons bientôt faire face à un problème de capacité', selon Jo De Ro, échevin de l'enseignement à Vilvoorde.

'Die middeleeuwse kampeertoestanden met ouders die hier drie tot vier dagen op voorhand komen wachten, zijn vreselijk. Dit kan je geen democratisch onderwijs noemen', zegt Rina Vanderstappen, directrice van het Heilig Hartcollege in Wezembeek-Oppem.

pen). Voor het lager onderwijs: 1.440 leerlingen in 2003 naar 1.633 leerlingen in 2013. Ook hier dezelfde verklaring: de instroom vanuit Brussel samen met de toename van de eigen bevolking. Schepen van Onderwijs Edwin Fabri (CD&V): 'Prognoses laten zien dat de bevolking

'Extra middelen van de Vlaamse overheid zijn dringend nodig om de grote instroom van nieuwe leerlingen op te vangen', zegt Jo De Ro, schepen van Onderwijs in Vilvoorde.

van Asse zal blijven toenemen tot 2024. Het capaciteitsprobleem in de scholen verschilt sterk per deelgemeente. Er is vooral een tekort in Zellik en Relegem (ouders kamperen hier al enkele jaren voor de school om hun kinderen in te kunnen schrijven, n.v.d.r). Voor 2015-2016 willen we een centraal aanmeldingssysteem invoeren om kampeertoestanden aan scholen te vermijden. Dit wil echter niet zeggen dat alle kinderen ook een plaats zullen hebben.'

'Met de vijf miljoen euro extra proberen we het capaciteitsprobleem aan te pakken. De middelen zijn verdeeld over acht verschillende

scholen van verschillende onderwijsnetten, alles samen goed voor meer dan 700 bijkomende plaatsen. Zelfs met al die uitbreidingen ziet het er naartoe uit dat er de eerstkomende jaren onvoldoende plaatsen zullen zijn.'

GRIMBERGEN

Ook in Grimbergen is de nood aan een capaciteitsuitbreiding hoog. Het aantal leerlingen in het basisonderwijs steeg van 2.555 kinderen in 2003 naar 3.152 in 2013. Schepen van Onderwijs Patrick Vertongen (CD&V): 'De sterke groei is deels te wijten aan de aangroei van de bevolking. Vooral in deelgemeente Strombeek-Bever is de capaciteitsdruk het grootst. Het aantal 0- tot 12-jarigen steeg hier in tien jaar tijd met 35%. Met de 3 miljoen euro extra maken we in heel Grimbergen meer dan 300 plaatsen bij. De Vlaamse overheid subsidieert hiervan 70%.' Dat de nood hoog is, bewijzen de wachtlijsten. 'In Strombeek staan 33 kinderen op de wachtlijst, in de andere scholen in Grimbergen nog een tiental', zegt schepen Vertongen.

ANDERE GEMEENTEN

Naast Vilvoorde, Asse en Grimbergen zal zich de komende jaren ook in andere gemeenten een capaciteitsprobleem voordoen. In Merchtem bijvoorbeeld steeg het aantal leerlingen in de lagere scholen voorlopig niet, in het kleuteronderwijs wel. Een bewijs dat

er de laatste jaren meer jonge gezinnen zijn komen wonen. En die trend zal zich doorzetten. Iedereen begrijpt meteen dat dit serieuze gevolgen zal hebben voor de scholenpopulatie. Schepen van lager onderwijs Ella De Neve (Open VLD): 'De volgende jaren zullen er heel wat nieuwe wijken bijkomen in Merchtem. Die kinderen die daar komen wonen, moeten ergens naar school. Momenteel hebben we nog geen wachtlijsten, maar het is kantjeboordje. Niet iedereen kan terecht in de school van zijn keuze. Sommige scholen zijn populairder en zitten snel aan hun capaciteit.'

Populaire scholen kampen sneller met een capaciteitsprobleem. In het Heilig Hartcollege, op de grens tussen Wezembeek-Oppem en Tervuren, kennen ze al enkele jaren het fenomeen van kamperende ouders. De laatste keer zaten daar tot 150 ouders in de turnzaal te wachten om hun kind in te kunnen schrijven. Directrice Rina Vanderstappen van de eerste graad humaniora: 'Er is een wachtlijst met 35 leerlingen en die lijst neemt niet af. Er zijn 1.050 leerlingen in onze school en dit jaar mochten er 240 leerlingen inschrijven. Dat zijn er 30 meer dan vorig jaar, maar toch blijft de wachtlijst even lang. Er is al zes jaar een bouwdoos voor subsidies, maar er is nog geen toekenning. Daarom gaan we nu met eigen middelen een nieuwbouw realiseren. Er komen vaklokalen, polyvalente ruimten en een overdekte speelplaats. We kunnen niet blijven wachten.'

Geld voor zorg

VLAAMSE RAND De nieuwe Vlaamse Regering wil meer fondsen en gronden vrijmaken om het belabberde aanbod aan zorginstellingen in de Rand aan te pakken. In het nieuwe regeerakkoord zegt de Vlaamse Regering dat te willen doen via Vlabzorginvest, 'een nieuw instrument om kapitaal en grond beschikbaar te maken om nieuwe zorginitiatieven te realiseren'. Dat een flinke investering geen overbodige luxe is, blijkt uit de nieuwe editie van het Cijferboek Vlaamse Rand. In de Rand zijn er 4.047 plaatsen in woonzorgcentra, terwijl dat er 5.262 zouden moeten zijn. Dat is een tekort van 23 procent. Er zijn ook 1.982 serviceflats nodig, terwijl er nu amper 811 zijn, of bijna 60 procent te weinig. Ook in de kinderopvang is er een groot tekort. Ben Weyts (N-VA), de nieuwe minister voor de Vlaamse Rand, wil ook dat in het kwaliteitsdecreet wordt opgenomen dat alle zorginstellingen, die door de Vlaamse overheid worden erkend of ondersteund, de Nederlandstalige dienstverlening op elk moment moet worden gegarandeerd. 'Instellingen die daar niet in slagen, riskeren sancties. Desnoods trekken we hun erkenning in', zegt de minister. •TD

Tractorsluizen tegen sluipverkeer

SINT-PIETERS-LEEUEW In Vlezenbeek, deelgemeente van Sint-Pieters-Leeuw, hebben een aantal tractorsluizen commotie veroorzaakt. De sluisen, die je met een gewone wagen niet kunt passeren, werden geplaatst om het toenemende sluipverkeer tegen te houden. In mei hielden meer dan honderd buurtbewoners een protestmars tegen de sluisen. 'Wij zien als lokale handelaars onze omzet drastisch dalen', zegt Jef Meert van het gelijknamige tuincentrum. 'Heel wat buurtbewoners moeten kilometers omrijden om hier te geraken. We willen dat de gemeente de sluisen weer weghaalt en met een alternatief komt.' Een paar weken later trokken de voorstanders van de sluisen naar de gemeenteraad met de vraag om de tractorsluizen te behouden. 'De sluisen zijn een goede zaak. Er is veel minder verkeer. Jammer dat er zoveel onenigheid over is', meent buurtbewoner Wendy Van Den Brant. Eind september wordt het effect van de tractorsluizen geëvalueerd. Pas daarna beslist de gemeente of ze al dan niet blijven. •TD

Open Monumentendag

VLAAMSE RAND Op zondag 14 september vindt de 26e editie plaats van Open Monumentendag. Invalshoek dit jaar is *Erfgoed, vroeger, nu en in de toekomst*. Bezoekers kunnen een kijkje nemen in mooie herbestemmingen, knappe restauraties, onbekend en onbe-

mind erfgoed en archeologie van de bovenste plank. Open Monumentendag keert dus terug naar de basis, namelijk het draagvlak voor erfgoed bij publiek en overheid vergroten. Ook in de Vlaamse Rand valt er op 14 september heel wat te beleven. Zo is in de Grim-

Inspirerende figuren

DILBEEK Frans Van Campenhout uit Dilbeek heeft een vervolg geschreven op het boek dat hij vijf jaar geleden uitbracht over markante Dilbeekse figuren. 'In *Dilbeekse Figuren* vertelde ik het verhaal van acht interessante Dilbekenaren. Nu heb ik opnieuw acht bekende mensen uit Dilbeek geportretteerd. Ik wil het boeiende verhaal van die mensen graag bekend maken bij het grote publiek. In dit boek breng ik het verhaal van Jacky Duyck, Lutgardis Craeynest, Jos Mertens, Paul Van Himst, Raoul Maria de Puydt, Amaat Hullebroeck, Julien Ficher en Herman Erkelbout. Stuk voor stuk mensen die de moeite waard zijn om te leren kennen. Hun verhaal is echt inspirerend.' • TD

i Het boek *Dilbeekse Figuren 2* van Frans Van Campenhout is te verkrijgen via fvancampenhout@skynet.be

- Door het enorme succes moet voetbalclub KVV **Zaventem**, dat met 450 jeugdspelers een nieuw record brak, een inschrijvingsstop invoeren bij de jeugdopleiding. • De lokale politie van **Dilbeek** gaat nauwer samenwerken met de naburige politiezones om de werking op het terrein vlotter te laten verlopen. • In **Zaventem** ondertekent vliegtuigonderdelenproducent Asco een belangrijk akkoord met een Canadese firma voor de productie van onderdelen voor landingsgestellen van vliegtuigen van het type Boeing 777. • **Asse** wil dat de NMBS de geschrapte treinen tijdens de ochtend- en avondspits op de Noord-Zuid-as opnieuw invoert. • Havicrem, de intergemeentelijke vereniging voor crematoriumbeheer in onze provincie, blijft nog tot eind dit jaar in **Vilvoorde**. Daarna verhuist het nieuwe crematorium naar de Zerstse deelgemeente Epegem. • **Grimbergen** is op zoek naar vrijwilligers die in ruil voor GFT-zakken kleine grasperkjes willen maaien op het openbaar domein. • Maïstelers in de omgeving van de luchthaven van **Zaventem** mogen volgende zomer geen maïs telen. Het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen bepaalde een veiligheidszone nadat er 'maïswortelboorders' – een soort exotische kevers – zijn gevonden in een veld in Diegem. Zo'n 65 maïstelers in Zaventem, Steenokkerzeel, **Grimbergen** en **Kraainem** zijn door de maatregel getroffen. • De tweetalige kamer van de Raad van State besliste voor de vakantie dat Véronique Caprasse tot burgemeester van **Kraainem** moet worden benoemd; Damién Thiéry van **Linkebeek** daarentegen niet. De Raad van State achtte het niet bewezen dat Caprasse de taalwetten niet zou hebben gerespecteerd; bij Thiéry wel. Deze uitspraak is definitief, er is geen beroep mogelijk. Toch heeft de gemeenteraad van Linkebeek Thiéry opnieuw voorgesteld als burgemeester. • Het 80 hectare grote natuurgebied Dorent in **Vilvoorde** en Zemst zal door de aanleg van nieuwe paden binnen enkele jaren

bergse deelgemeente Beigem de Onze-Lieve-Vrouwekerk het decor van de historische evocatie *Beigem Brandt*. In Vilvoorde kan je de restauratie bewonderen van het Mattenkot, een oud dominicaanenklooster uit de 17e eeuw. In Steenokkerzeel kan je het

Kasteel van Ham nog een laatste keer bezoeken voor het sluit omwille van een restauratie. In Zaventem zetten ze de deuren open van de Villa's Feldheim en in Tervuren kom je onder meer te weten wat de plannen zijn voor het Hof van Moorsel. • TD

i Meer informatie over Open Monumentendag op 14 september: www.openmonumenten.be

Japanse tuin

VILVOORDE In het park Drie Fonteynen in Vilvoorde is sinds kort een Japanse tuin te bewonderen. De tuin kwam er naar aanleiding van de 40e verjaardag van de verzustering tussen Vilvoorde en de Japanse stad Komatsu. 'Veertig jaar geleden vestigde het Japanse bedrijf Komatsu in Vilvoorde zijn hoofdkantoor voor de Europese Unie. In die tijd zijn ook de eerste contacten gelegd met de stad Komatsu', zegt Hans Bonte (S.P.A.), burgemeester van Vilvoorde.

De Japanse tuin meet 30 bij 40 meter en geeft de natuurlijke omgeving van Komatsu weer. 'We hebben voor de inrichting zelfs enkele grote stenen uit Japan gehaald', zegt Marleen Evenepoel van Natuur en Bos. 'Een tijdje geleden is in Komatsu al een Vilvoordse tuin aangelegd. Die is gemaakt in de vorm van een V, dat staat voor Vlaanderen en vriendschap. De V is gemaakt met Belgische rozen. Echt schitterend. De Japanners zijn er dol op.' • TD

toegankelijk worden voor wandelaars, fietsers en ruiters. • Het aantal verkeersdoden in België is vorig jaar met 6% gedaald. Niet in Vlaams-Brabant echter, waar het aantal doden is gestegen met 20%. • In **Asse** worden op de hoek van de Steenweg en de Nieuwstraat vier woningen gesloopt om een bestaande parking uit te breiden, het kruispunt overzichtelijker te maken en het zicht op de kerk te herstellen. • Het stadsbestuur van **Vilvoorde** gaat de atletiekpiste aan de sportsite Drie Fontein renoveren. • Dertig jaar geleden overleed zangeres Ann Christy en dat is in haar gemeente **Meise** herdacht. • **Grimbergen** looft 400.000 euro uit aan wie vier schilderingen, die tijdens de Eerste Wereldoorlog uit de kerk van Beigem verdwenen, in goede staat terugbezorgt. • Het Grondwettelijk Hof heeft de wettelijke bepaling dat de procureur des konings en de arbeidsauditeur in Brussel Franstalig moeten zijn en hun adjuncten Nederlandstalig, vernietigd. De bepaling was een onderdeel van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement BHV. • Juli 2014 was met 2,3 miljoen passagiers de drukste maand ooit op de luchthaven van **Zaventem**. • Nog op Brussels Airport zijn twee bijenkorven geplaatst om de biodiversiteit in de luchthavenregio te bevorderen. • Na een carrière van 45 jaar stoppen Nicole en Hugo, het bekende showbizzkoppel uit **Wemmel**, op 1 december 2015 definitief met zingen. • Het Agentschap Natuur en Bos verwijderde 381 Canadese ganzen en 32 bastaard ganzen uit het Park van **Tervuren**. De overpopulatie bij deze watervogels vormde een bedreiging voor fauna en flora. • Volgens een arrest van het Grondwettelijk Hof kunnen kinderopvanginitiatieven van de Vlaamse Gemeenschap niet verplicht worden in het Nederlands te werken. Vragen dat een verantwoordelijke en minstens één begeleider Nederlands kunnen, mag wel, alsook de beperkte voorrang voor Nederlandstalige gezinnen in Brussel. • Nadat een Brusselse rechtbank twee vliegroutes boven Brussel heeft geschrapt, vragen 26 burgemeesters uit de Rand aan de regeringen om een billijke oplossing wat betreft het vliegtuiglawaai. Anders zou volgens hen het maatschappelijk draagvlak voor de luchthaven van **Zaventem** in het gedrang kunnen komen. •JH

Herinneringen aan Grizzly

BEERSEL Oud-Dworpenaar Jos Van Impe heeft een boek geschreven over de legendarische motorcrosser Gilbert De Rudder alias Grizzly uit Buizingen. 'Grizzly was een van de strafste motorsportvedetten van België', vertelt Van Impe. 'Zijn grootste successen boekte hij eind jaren 1930, begin jaren 1940. Grizzly stierf in 1946 na een ongeluk met de motor tijdens de Grand Prix du Zoute in Knokke. Grizzly was een mythische

Zelfstandig samenwonen

MACHELEN In Diegem, een deelgemeente van Machelen, is onlangs een Abbeyfieldhuis opgestart. Abbeyfield is een vorm van co-housing voor senioren. 'Het gaat altijd om een kleinschalige groepswooning voor 55-plussers die ervoor kiezen om zelfstandig samen te wonen. De naam verwijst naar de Abbeyfieldroad in Londen, waar in 1956 een wijk ontstond waar alleenstaande oorlogsweduwen aan een nieuwe toekomst bouwden in een solidaire woongemeenschap', legt Charlotte Hanssens van Abbeyfield Vlaanderen uit. 'In een Abbeyfieldhuis wonen een tiental mensen. Ieder heeft zijn eigen appartement, maar er zijn ook gemeenschappelijke ruimten. Kiezen voor deze woonvorm betekent voor de bewoners tegelijkertijd veiligheid, verbondenheid met de anderen en de wijk, en de vrijheid om hun leven zelfstandig in te richten. Het solidariteitsgevoel helpt de mensen om minder aangename of moeilijke momenten sneller te verwerken. Het project in Diegem is gelegen aan de Woluwelaan, vlakbij de kerk, op loopafstand van het park en de winkels.' •LD

i Meer informatie over het Abbeyfieldproject vind je op www.abbeyfield.be. Op maandag 8 september om 19 uur en op donderdag 25 september om 14 uur is er een informatiesessie in de Campinezaal aan de Kosterstraat in Diegem.

Nieuw huis voor

TERVUREN Het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) heeft in de Kasteelstraat in Tervuren een nieuwe vestiging geopend. 'Ondanks ons beperkt budget hebben we de ambitie om in de vier zorgregio's Asse, Halle, Vilvoorde en Tervuren een sterk en kwaliteitsvol eerstelijnsaanbod uit te bouwen en alle inwoners op een laagdrempelige manier toegang te bieden tot de hulpverlening', zegt Karen Elskens van CAW Halle-Vilvoorde. 'Jong

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor de Europese Commissie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Goeiedag- bonjour

Zonder het zelf goed te beseffen, krijgen de meeste gemeenten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest elke week een vaste delegatie uit de Rand op bezoek. En neen, ik heb het niet over Anderlechtsupporters, pendelaars of voormalige Brusselse ministers van Openbare Werken. Ik heb het over markt-kramers.

Sommige mensen denken dat hun wekelijkse markt een uitvinding van Karel Van Eetvelt is, maar dat is niet zo. Markt-kramer moet zowat het derde oudste beroep ter wereld zijn, na het oudste beroep ter wereld en de burgemeester van Leuven. In alle steden en gemeenten van de Groene Gordel was er éérst een markt met markt-kramers, en dan pas een controlepost van de Gordel. Om maar te zeggen: het is een oud en eerbaar, en bovendien universeel beroep.

Ik heb bijzonder veel respect voor markt-kramers. Je moet het maar doen, voor dag en dauw opstaan om je voorraad aan te vullen, tientallen kilometers ver te rijden om ergens op een ingeslapen plein je kraam op te stellen. Om er, tussen de regen-, hagel- en sneeuwbuien door, of onder een verschroeiende zon, te proberen je waren te verkopen aan een balorig publiek dat weer eens niet komt opdagen omdat het de vorige avond te lang is uit geweest, platzak is of gaan wandelen in de Rand. Of dat als het wél komt opdagen moeilijk begint te doen over de kwaliteit of de prijs van jouw producten. De Federale overheidsdienst Economie klasseert de verkoop op markten onder 'Ambulante activiteiten', maar had dat evengoed 'Ambetante activiteiten' kunnen noemen. Ik snap niet hoe de markt-kramers het volhouden. Velen verdienen gemiddeld niet meer dan het loon van een kleine bediende, maar die zitten tenminste droog en moeten niet om vier uur opstaan.

Toch blijken de meeste markt-kramers tevreden met hun baan. Ik was onlangs

geheel toevallig verzeild geraakt op een receptie van de dienst middenstand van een kleine maar sympathieke Brusselse gemeente. Er waren ook veel markt-kramers aanwezig, bijna allemaal van buiten Brussel. Ze keuvelen met elkaar over hun werk - u weet hoe dat gaat op recepties - dus in dit geval over nieuwe vrachtwagensnuffjes, koeltogen, uitklaptafels, collega's, te hoge stand-gelden en dat ze niet mogen klagen maar dat het allemaal beter kan. Telkens wanneer een niet-ingewijde er bij kwam staan en meer wou weten over de algemene toestand van het markt-kramerschap, klonk het unisono dat markt-kramer het mooiste beroep ter wereld is: altijd in de buitenlucht en heel veel sociaal contact.

In Brussel zijn we heel blij dat nog zoveel markt-kramers uit de Rand elke week de gewestgrens willen oversteken om hier hun groenten, fruit, zuivelproducten, gevogelte en vlees te verkopen, en vreemd ruikende pasta om koperen potten te poetsen. Ik hou van dit wekelijkse ritueel, dat steevast begint met 'goeiedag-bonjour', 'wat-zal-het-zijn' en verder gaat met 'mag-het-wat-méér-zijn', 'zal-het-dàt-zijn?', een zakske?', 'g'hebt toevallig geen tien centjes?', om te eindigen met 'nog een goede zondag!', waarbij ik altijd de indruk heb dat het echt gemeend is. Ik bekijk het graag ook filosofisch: het is goed dat de hoofdstad op zo'n natuurlijke, ongedwongen manier met de ruime regio in contact komt. Met taal- of cultuurverschillen wordt wonderwel pragmatisch omgegaan. Geen taal is de markt-kramer vreemd en heel zijn/haar optreden is doordrongen van een respectvol psychologisch inzicht in het consumptiepatroon van de Brusselaar. Of niet, maar dat maakt niet uit. Ik ben een fan, en ben blij van elke week op een bescheiden manier, door het kopen van een bloemkool (in het seizoen natuurlijk) of een gebraden kip, te kunnen bijdragen aan de verbroedering der volkeren. Nog een goede zondag!

TEKST Dirk Volckaerts • FOTO Filip Claessens

figuur uit de streek die tot ieders verbeelding sprak. Op de motorcross van Dworp was hij indertijd dé vedette. In mijn boek *Grizzly, de vergeten held* geef ik een overzicht van zijn indrukwekkende carrière, aangevuld met veel foto's.' • LD

i *Grizzly, de vergeten held* is te koop via www.lulu.com/shop en sponsz@hotmail.com

hulp

en oud kan in onze nieuwe vestiging terecht voor elke vraag over bijvoorbeeld relatie, gezin, slachtofferhulp, samenleven, wonen, juridische problemen en noem maar op. Alle hulpverlening is gratis en, indien gewenst, anoniem en vrijwillig.' • LD

i Het nieuwe CAW bevindt zich in de Kasteelstraat 5, 3080 Tervuren, 02 613 17 00.

It's My Party is een zonnige plaat. 'Zonder wereldmuziek te zijn, heeft ze iets exotisch en vrolijks over zich gekregen.

Nele Van den Broeck,

'Mijn in

Binnenkort verkast ze van Gent naar Londen, maar Merchtem blijft haar veilige nest, de plek waarvan ze weet dat ze er altijd naar terug kan. 'Voorlopig volstaat het dat te weten.' **TEKST** Ines Minten • **FOTO** Filip Claessens

Misschien keer ik ooit nog terug naar Merchtem.' Later. Nu concentreert ze zich volop op de eerste full-cd van haar band, *Nele Needs a Holiday*. En op haar nakende verhuizing. 'Op 19 september stellen we onze cd voor in de AB in Brussel. We hebben ze *It's My Party* gedoopt. Enerzijds is dat een verwijzing naar het gelijknamige liedje van Lesley Gore. Ik spiegel me muzikaal aan dat type girls bands uit de sixties. Ik gebruik de legendarische zin *It's my party and I cry if I want to* in een van mijn eigen nummers. Anderzijds is de titel een statement, omdat ik met de cd echt helemaal mijn eigen zin doe. Daarmee kies ik niet per se voor de gemakkelijkste weg.'

'In 2012-2013 heb ik elke dinsdagavond een liedje gebracht in het Eén-programma *Iedereen Beroemd*. Daarin zong ik in het Nederlands en ik begeleidde mezelf op ukelele. Als ik dat soort liedjes op cd zou zetten, zou het volgens mij iets gemakkelijker gaan, omdat ik dan in het vakje blijf waarvan de meeste mensen mij kennen. Soms is het moeilijk om voor je eigen ding op te komen en te zeggen: hier sta ik achter en dus doe ik dit ook. Het is extra lastig omdat ik helemaal mijn eigen baas ben. Ik heb wel een distributiedeal, maar voor de rest werk ik zonder platenfirma. Ik heb al mijn spaargeld in de cd geïnvesteerd. Daardoor is ze ook écht van mij. Het is een risico, maar het voelt tegelijk als een enorme bevrijding. Vandaar dus: *it's my party*. En jullie zijn allemaal uitgenodigd.'

VROLIJKE TRISTESSE

Voor *It's My Party* is Nele Needs a Holiday in zee gegaan met Koen Gisen. 'De beste producer ter wereld', lacht Van den Broeck. 'Hij heeft onze muziek naar een hoger niveau getild.' *Nele Needs a Holiday* is in zijn zevenjarige bestaan enorm geëvolueerd. In het prille begin bestond de band alleen uit Nele

DE MEIN INSTRUMENT HEISST GEHIRN

Schauspielerin-Songschreiberin-Präsentatorin Nele Van den Broeck und ihre Band, *Nele Needs a Holiday*, stellen am 19. September ihre neue CD *It's My Party* in der AB in Brüssel vor. *It's My Party* ist eine sonnige Platte. ‚In unserer Gesellschaft von stoefers (d.h. Möchtegerns) bekommt man das Gefühl, dass man der Einzige ist, bei dem manchmal alles schief läuft. Wenn ich darüber singe, durchbreche ich das Tabu über den Kummer oder dass man zuweilen nicht mehr weiter weiß, und hoffe, auf diese Weise Trost

zu spenden. Ohne Weltmusik zu sein, hat die CD etwas Exotisches und Fröhliches mitbekommen. Das musikalische Ambiente steht im Kontrast zu meinen Texten, die ironisch sind und vom Scheitern im Leben handeln. Nennen wir das Ganze einmal eine fröhliche Tristesse.' Danach zieht Van den Broeck nach London um, wo sie im London Centre of Contemporary Music ihr Studium fortsetzen wird. Sie fühlt sich in Großstädten in ihrem Element, ist aber auch froh, dass sie ihr Dorf Merchtem stets als Raststätte betrachten kann.

actrice-liedjesschrijfster-presentatrice

strument heet brein'

Van den Broeck, haar ukelele en haar piano. 'Ik trad op in onooglijke cafés en ik schreef liedjes met heel eenvoudige arrangementen. In de loop van de jaren zijn er almaar meer groepsleden bijgekomen. In onze grootste bezetting staan we nu met zeven meisjes op het podium. Heel cool! Dat we een pure meisjesgroep zijn, is historisch gegroeid. Nu wil ik het absoluut zo houden. Er is namelijk nog wat werk aan het muzikantenbestand. Er zijn nog veel te weinig meisjes die drum of basgitaar spelen. Traditioneel worden die nog altijd gezien als jongensinstrumenten en dat vind ik spijtig.'

It's My Party is een zonnige plaat. 'Zonder wereldmuziek te zijn, heeft ze iets exotisch en vrolijks over zich gekregen. Die muzikale sfeer staat in contrast met mijn teksten, die ironisch zijn en de falende kant van het leven aanhalen. Noem het geheel dus maar vrolijke tristesse.'

MAATSCHAPPIJ VAN STOEVEN

Alledaagse tragedie verpakt in vrolijke noten, dat is het handelsmerk van Nele Needs a Holiday. 'Ik kies niet bewust voor dat evenwicht. Als ik teksten schrijf, is het alsof ze in mijn hoofd komen gevallen, als een geschenk van elders. Noem het met een groot woord de muze. Of noem het mijn rechter hersenhelft', lacht ze. 'Meestal komen de liedjes vlotter als er in mijn leven dingen gebeuren waar ik niet zo best mee om kan. Op zulke momenten ligt de inspiratie voor het grijpen en moet ik er voor zorgen dat ik mijn ideeën opschrijf voor ik ze vergeet. Ik ben nu al jaren bezig aan een liefdesliedje dat niet cynisch is en ik raak maar niet verder dan de eerste strofe.'

Toch is het allerminst haar bedoeling om haar publiek depressief naar huis te sturen. Daarom zoekt ze in haar thema's altijd een relativerend element. 'Vanaf mijn eerste optreden merkte ik dat de mensen daar vaak om moesten lachen. En dat vond ik wel iets. Ik schrijf over dingen die we allemaal wel eens meemaken, belicht ze op een andere manier en zet er een vrolijke melodie onder. Zo maak je de werkelijkheid draaglijk of kun je de kleine tragedies van elke dag beter relativiseren. We leven ook in zo'n stoefmaatschappij. Zeker nu met de sociale media. Iedereen is bezig met zijn imago. Ik ook hè. Ik zet ook alleen maar foto's online waar ik goed op sta. Als ik me slecht voel, zwijg ik daar

in alle talen over; als het fantastisch gaat, smijt ik het op Facebook. Iedereen doet dat. Op de duur krijg je het gevoel dat jij de enige bent die er soms een puinhoop van maakt. Door daarover te zingen, kelder ik het taboe over verdriet of het even niet meer weten, en zo hoop ik troost te bieden.'

BREIN

Van den Broeck noemt zichzelf een kind van twaalf instrumenten en dertien ongelukken. 'Als kind heb ik elk mogelijk instrument uitgeprobeerd en niks kon echt mijn aandacht vasthouden. Ik zat in de jazzafdeling van de Academie van Grimbergen en naar de theorielessen ben ik altijd blijven gaan. Daar heb ik bijvoorbeeld geleerd hoe akkoorden in elkaar zitten. Als je dat onder de knie hebt, kun je met elk instrument een beetje je weg vinden. Zo heb ik mezelf wat piano en ukelele leren spelen. Mijn instrument heet dus eigenlijk brein.'

Haar eerste liedjes schreef ze een kleine tien jaar geleden, toen ze twintig was. 'In die periode ging het niet goed met mij. In mijn derde jaar theater werd ik van het Rits

Alledaagse tragedie verpakt in vrolijke noten is het handelsmerk van Nele Needs a Holiday.

gegooid. Ik zat in een rockband en ook daar werd ik eruit gegooid. Op de koop toe raakte het uit met mijn lief. Toen zijn die liedjes begonnen borrelen.'

LONDEN

Momenteel staat Van den Broeck op een muzikaal keerpunt. Na het optreden in de AB pakt ze haar koffers en verhuist ze voor minimaal een jaar naar Londen. 'Ik ben geslaagd voor het toelatingsexamen van de London Centre of Contemporary Music. Ik vind het echt tof dat ik aan die opleiding mag beginnen, want ik wil beter en beter worden, zodat ik bijvoorbeeld strijkarrangementen kan schrijven bij mijn eigen nummers en op de duur elk lid van het orkest haar eigen kant-en-klare partituren kan geven.'

Haar theatercarrière zal even moeten wijken;

voor de optredens met haar groep zal ze tijdens de weekends heen en weer pendelen. 'Londen is tenslotte maar twee uur met de trein. Op sommige dagen doe je er langer over om naar Gent-Dampoort te raken', lacht ze. Het plan is om alvast voor één jaar te vertrekken, hoewel de volledige opleiding drie jaar duurt. 'Misschien zal één jaar volstaan. Ik heb tenslotte al twee diploma's en nu begin ik er weer aan. Ik blijf de volwassenheid maar voor me uitschuiven.'

Van den Broeck is een meester in zelfrelativering. Bijna elke zin die ze uitspreekt, eindigt in een hartelijk lachsalvo. Ook wanneer ze haar succesvolle, maar hobbelige studieparcours uit de doeken doet. Na haar jammerlijk afgelopen avontuur aan de toneelschool in Brussel, combineerde ze theaterwerk in onder meer de KVS, met een bacheloropleiding Spaans-Duits aan de VUB. 'Ik wou toch graag een diploma en ik hou van talen.' Het jaar erop werd ze toegelaten tot het tweede jaar van de toneelopleiding aan het KASK in Gent en combineerde ze twee studies. 'Ik verliet een les vaak vijf minuten te vroeg om mijn trein te halen voor een les in een andere stad. Het was gekkenwerk dat ik twee jaar heb volgehouden en uiteindelijk heb ik mijn bachelor aan de VUB en mijn master aan het KASK gehaald. En nu begin ik opnieuw, kun je dat geloven?'

MERCHTEM

Van den Broeck voelt zich in haar nopjes in grote steden, maar ze is blij met Merchtem als pleisterplaats. 'In een stad als Gent heb je als kind veel meer mogelijkheden om bijvoorbeeld workshops theater te volgen. Een plek zoals de Kopergieterij heb je in Merchtem niet. Maar ik vind een dorp wel een goede omgeving voor een kind en ik vind het ook tof dat ik altijd naar Merchtem kan terugkeren. Het voelt er nog altijd als thuis. Ik ben de oudste van vijf en mijn broers en zussen zijn in Merchtem gebleven. Een deel van mij voelt zich ook wel aangesproken om terug te keren naar dat veilige nest, waar ik zo duidelijk mijn wortels heb en waar ik zoveel mensen ken. Maar een ander deel wil vooral naar Londen trekken en het daar keihard maken.'

www.neleneedsaholiday.com

De uitslag

De verkiezingen van 25 mei zijn al een poosje achter de rug en ondertussen hebben we reeds een nieuwe Vlaamse Regering. Toch blikken we nog even terug op de uitslag in Vlaams-Brabant en de Vlaamse Rand.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

VLAANDEREN

Grote overwinnaar van de verkiezingen voor het Vlaams Parlement is de N-VA. In de kieskring Vlaams-Brabant verdubbelt de partij zijn stemmenpercentage van 14,15 tot 29,43 procent. In Meise (33,03), Asse (31,96) en Merchtem (30,01) scoort de N-VA meer dan 30 procent. Ook Open VLD (+3,57 tot 19,23 procent) en Groen (+1,64 tot 9,35 procent) maken een sprong voorwaarts. Uitschieter voor Open VLD is Merchtem, de thuishaven van Eddie en Maggie De Block, waar de partij 33,53 procent van de stemmen haalt. De CD&V verliest in deze

kieskring 1,7 procent en houdt 17,11 procent over. De SPA behaalt 12,27 procent, 2,58 minder dan in 2009. Het Vlaams Belang houdt met 4,4 procent slechts een derde over van haar vroeger stemmenpercentage. Jo De Ro (Vilvoorde), Ben Weyts (Beersel), Lieve Maes (Zaventem) en Willy Segers (Dilbeek) uit de Rand zetelen in het nieuwe Vlaamse Parlement.

De Franstalige eenheidslijst UF haalt bij de verkiezingen voor het Vlaams Parlement in de kieskring Vlaams-Brabant 34.741 stemmen, een verlies van 12.578 in vergelijking met 2009. Met 5,01 procent van het totale

stemmen overschrijdt het UF zeer nipt de kiesdrempel. De SPA, die in Vlaams-Brabant nipt een zetel verliest, vroeg een hertelling van de stemmen, naar aanleiding van geruchten over onregelmatigheden, maar de zetelverdeling blijft wat ze is en dus behoudt Christian Van Eyken (UF) uit Zaventem zijn zetel in het Vlaams Parlement.

In het nieuwe kieskanton Sint-Genesius-Rode, dat de zes faciliteitengemeenten omvat, haalt het UF 41,72 procent van de stemmen. Beersel (15,4), Sint-Pieters-Leeuw (14,78), Tervuren (11,48), Zaventem (14,97) en Overijse (13,65) zijn de andere randgemeenten waar het UF meer dan 10 procent van de stemmen behaalt. Van de Vlaamse partijen in het kieskanton Sint-Genesius-Rode behaalt Open VLD (15,53) de meeste stemmen, gevolgd door N-VA (12,92), Groen (9,63 procent), CD&V (9,61), SPA (6,38) en Vlaams Belang (1,74).

KAMER EN EUROPA

Door het BHV-akkoord hebben de stemgerechtigden in de zes faciliteitengemeenten, voor de Kamer en de Europese verkiezingen de keuze tussen een Vlaams-Brabantse of een Brusselse lijst. Van de geldige stemmen werd 65 procent uitgebracht op een Brusselse en 35 procent op een Vlaams-Brabantse lijst. Van de stemmen voor de Kamer in het nieuwe kieskanton Sint-Genesius-Rode op Brusselse lijsten behaalt de MR 40,37 procent, FDF 17,92, PS 12,59, CDH 8,86, Ecolo 6,96 en N-VA 3,84. Bij de Vlaams-Brabantse lijsten krijgt Open VLD (32,16 procent) de meeste stemmen, gevolgd door N-VA (21,97), FDF (14,32), CD&V (12,2), Groen (8,36) en SPA (6,26).

Voor de Europese lijsten worden circa 60 procent van de stemmen in dit kieskanton uitgebracht op een partij van het Franstalige kiescollege. Hier haalde MR 25,05 procent van de stemmen, gevolgd door FDF (8,99), Ecolo (8,87), PS (8,07) en CDH (5,01). In het Nederlands kiescollege kreeg Open VLD (17,68 procent) de meeste stemmen, gevolgd door N-VA (8,98), CD&V (5,56), Groen (3,29) en SPA (2,19).

Bij de Kamerverkiezingen in de kieskring Vlaams-Brabant behaalt de N-VA 28,37 procent van de stemmen, Open VLD 25,05 procent. Uit onze regio zetelen Maggie De Block (Merchtem), Tim Vandenput (Hoeilaart), Luk Van Biesen (Kraainem), Hans Bonte (Vilvoorde), Jan Spooren (Tervuren), Sonja Becq (Meise) en Eric Van Rompuy (Zaventem) in de nieuwe Kamer. In de kieskring Brussel-Hoofdstad worden Damien Thiéry uit Linkebeek en Véronique Caprasse uit Kraainem verkozen.

VLAAMSE REGERING

Ondertussen is er een nieuwe Vlaamse Regering gevormd. Ze bestaat uit N-VA, CD&V en Open VLD. Minister-president wordt Geert Bourgeois (N-VA). Voor de eerste keer komt de nieuwe minister voor de Vlaamse Rand uit de streek zelf. Het is Ben Weyts (N-VA) uit Beersel.

© KOEN BROOS

De Hopduvel in Josse De Pauw

VARIA

Terwijl hij nog moet bekomen van zijn theaterbelevissen op het recente Festival van Avignon, waar hij met zijn bewerking van twee kortverhalen van zijn lievelingsauteur Michel de Ghelderode en met de eenakter *An Old Monk* uitpakte, is hij de centrale gast van de Hopduvelfeesten. Op zijn 62 is de theatermaker, acteur en schrijver in zijn geboortedorp de centrale gast van de Hopduvelfeesten. Op een tiendaagse tentoonstelling wordt de aandacht toegespitst op zijn biografie, meer bepaald op zijn band met Asse. Ook de verschillende aspecten van zijn kunstenaarschap komen aan bod. Hij groeide op in de Stationstraat en liep als extern school bij de Broeders Missionarissen van het Heilig Hart in Wolvertem. Vaak pendelde hij naar Brussel, waar hij in de wijk rond de Beurs vertoefde. Zijn geliefde uitgaansgelegenheid was het retrocafé Le Coq, waar hij tot in de vroege uurtjes napraatte over de voorstel-

lingen. 's Nachts exploreerde hij de multi-culturele hoofdstad.

Na het openingsspektakel op 12 september herneemt **Josse De Pauw** met **Flat Earth Society** fragmenten uit *Weg*. In dit theaterstuk uit 1988 praten de personages het lokaal dialect. In het Oud Gasthuis wordt *An Old Monk* geprogrammeerd, een hommage aan Thelenious Monk en een meditatie over het ouder worden. Ook de films *Iedereen Beroemd* en *Crazy Love* van Dominique Derudder sieren de affiche. Op 7 september nodigt De Pauw iedereen uit op het gemeentelijk hopveld in Waarbeek voor zijn *Waarbeek Chats*, een avontuurlijke tocht door de tijd. •LD

12, 13 EN 14 SEP Hopduvelfeesten

Asse, Boekfos,
02 456 01 60

Ogen en oren open voor Abba Gold

MUZIEK

Met de zoete melodietjes van Abba lijkt Kerstmis al heel nabij. In tegenstelling tot het opzweepende Waterloo, waarmee de vertegenwoordigers van Zweden in 1974 alle concurrenten op het Eurovisiesongfestival moeiteloos versloegen, hebben de meeste songs een hoog suikergehalte, dat de romantici onder ons in de juiste stemming brengt. Abba Gold Europe beperkt zich niet tot het naadloos uitvoeren van het geliefde repertoire, dat in de versie van Agnetha, Björn, Benni en Anni Frid nog steeds de top duizend aller tijden domineert. De covergroep wil even verleidelijk zijn als de oorspronkelijke band. *Dancing Queen*, *Gimme! Gimme! Gimme!* en *Mama Mia* worden in verlokkelijke outfits gepresenteerd. Je komt ogen en oren tekort om al dit glittergoud uit de muzikale Scandinavische sprookjeswereld met volle teugen te genieten. Opdat er zou gedanst worden, zijn er geen stoelen voorzien. Om het geknuffel te bevorderen, blijft de bewegingsruimte afgemeten. •LD

Tribute to Abba

Abba Gold

DO • 25 SEP • 20.00

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

ZA • 27 SEP • 20.30

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

Pan en Syrinx, Peter Paul Rubens, 1617

De sporen van Rubens

EXPO

Al tijdens zijn leven strekte Rubens' faam zich uit over heel Europa. De Antwerpse schilder zag alles groots. Als een aardse God schiep hij met de steun van een klein leger volgzaam discipelen in zijn atelier een buitensig universum.

Beperkingen kende hij niet, want die zouden niet stroken met zijn mateloze waarneming. **Nico Van Hout** van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen en **Arturo Garansino** van de Royal Academy of Arts in Londen onderzochten hoe Rubens sporen trekt door de kunstgeschiedenis. Hun bevindingen resulteren in een indrukwekkende najaarstentoonstelling, waarin ze hem zonder blozen vergelijken met Quentin Tarantino. Deze bevolgen cineast snijdt in zijn films immers met evenveel verve en met een gelijkaardige vleselijke uitstraling dezelfde thema's aan.

IDYLLISCHE VERHALEN

De tentoonstelling *Rubens en zijn erfenis* sluit aan bij een Londense expo van tien jaar geleden over Rubens als erfgenaam van de antieken. Was hij niet de Homeros van de schilders, die idyllische verhalen vertelt en daarbij zijn verbeelding de vrije loop laat? Vaak doet hij het beter dan zijn voorgangers en missen zijn navolgers de subtiliteit van hun grote voorbeeld. In zes afdelingen wordt telkens een ander aspect van zijn omvangrijk oeuvre en van de nawerking op de daaropvolgende kunstenaarsgeneraties belicht. Geweld, macht, lust, compassie, elegantie en poëzie vormen de leidraad.

MET VLUGGE HAND

Rubens kon complexe onderwerpen in een coherente compositie verenigen. Hij schilderde met vlugge hand, wat bij zijn meer minutieuze collega's ook op kri-

tiek stootte. Was hij niet oppervlakkig en onnauwkeurig? Maar zijn vurige Spaanse collega Velazquez ging, na zijn ontmoeting met Rubens, met een lichtere grondlaag werken. Spaanse schilders laafden zich voor hun religieuze onderwerpen aan de Antwerpse meester. Franse schilders hadden meer oog voor zijn bucolische scènes. De weelderige kleuren op nachtelijke taferelen lijken op flitsende vuurwerkspetters.

ALLEGORISCHE SCHILDERKUNST

De Italiaanse schilder Luca Giordano penseelde twintig jaar na Rubens' dood een monumentale hommage. Hij portretteerde de meester in zijn bekende outfit terwijl hij een vredesallegorie aan het schilderen is. Venus en Mars zijn persoonlijk in de buitenaardse ruimte aanwezig. Het krielt er ook van de putti's en andere lieflijke figuren. Het doek toont ons een

Oorlogsgeleerden krijgen geen verlof

MUZIEK

'Oorlogsgeleerden, genies van 't kanon, ge bouwt torpedo's en de waterstofbom.

Ge verschuilt u achter muren en papier. Maar ik ken al uw kuren en uw stalen manier!' Als militant pacifist zong Wannes Van de Velde steevast zijn kordate bewerking van de Bob Dylan klassieker *Masters of War*. Omdat de meester van de Antwerpse volksmuziek niet meer onder ons is, nemen **Vera Coomans, Piet Van den Heuvel, Frank Tomme** en **Jokke Schreurs** de fakkel over. Naar aanleiding van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog selecteerden ze liederen uit de muziekgeschiedenis, die een luid protest zijn tegen elke vorm van oorlogsgeweld. Ook Barack Obama moet eraan geloven, hoewel aanvankelijk zijn voorgangers van de wapenwedloop werden bedoeld. *Mijnheer de president, slaap zacht* blijft ook in de 21e eeuw geldig. We krijgen beklievende songs voorgeschoteld van Derrol Adams, Billy Joel en Sting. Het meest gehypnotiseerd worden we nog beroerd door de zweole oorlogslieiders van Vera Lynn en Marlene Dietrich. Vera Coomans brak in de jaren 1970 door met haar sleutelrol in *Mistero Buffo*. Singer songwriter Piet Van den Heuvel stond aan de wieg van *Scooter*. Frank Tomme assisteerde lange tijd Zjef Vanuytsel. Jokke Schreurs treedt in het voetspoor van Django Reinhardt. • LD

Oorlogsgeleerden

Coomans, Van den Heuvel, Schreurs & Tomme

ZA • 27 SEP • 20.30

Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92

DI • 30 SEP • 14.00

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

vorstelijke Rubens, die ook in het hierna maals zijn vaardigheden demonstreert.

Welke impact had Rubens op Watteau, Monet en Picasso? De tentoonstellingmakers serveren onverwachte tekeningen en schilderijen van onverwachte kunstenaars, die schatplichtig zijn aan de baroktiek. Zelfs Kokoshka duikt in dit onuitputtelijk aanbod op! Wie op de Antwerpse Groenplaats merkt hoe Rubens overbekende standbeeld dagelijks het bezoek krijgt van hongerige duiven, dient te weten dat hij tussen zijn diplomatieke activiteiten ontelbare malen de vredesvogel vereeuwigde op zijn doeken. • LUDO DOSOGNE

25 SEP TOT 4 JAN

Sensatie en sensualiteit

Rubens en zijn erfenis

Brussel, Bozar, www.bozar.be

De wereld redden begint met jezelf

Riet Muylaert houdt van zingen en spelen. Zingen doet ze als singer-songwriter JackoBond, spelen doet ze in het jeugdtheater. Ze wil niet kiezen en ze hoeft dat ook niet want 'wat ik aan creativiteit niet kwijt kan met JackoBond, stop ik in het theater'. Muylaert maakte al verschillende voorstellingen met Luxemburg en HetPaleis, maar nu doet ze het helemaal alleen. *Een rugzakje verdriet* is een kakelverse tekst die ze zelf heeft geschreven en die ze ook alleen vertolkt. De voorstelling is bestemd voor 5- à 6-jarigen, 'een leeftijd waarop kinderen al heel wat begrijpen, maar zich ook nog graag laten meeslepen door een verhaal'. Hoe de voorstelling er zal uitzien kan Muylaert nog niet zeggen, maar het is alvast de bedoeling dat het publiek dichtbij haar komt zitten in een huiskamersfeer waarin verhaaltjes voor het slapengaan goed gedijen. De verhaaltjes komen van Lisa, een klein meisje dat als een soort verdrietdokter al het verdriet van de wereld wil oplossen, en daar ook behoorlijk in slaagt. Het enige verdriet dat ze niet opgelost krijgt, is dat van haarzelf. Muylaert: 'Ik heb onlangs mijn abonnement op de krant stopgezet omdat ik dagen ongelukkig kon zijn over wat ik daarin las. Je kunt natuurlijk altijd andere mensen helpen, maar er komt ook een moment dat je aan jezelf moet denken en je eigen grenzen respecteren. Alles begint met jezelf.' Dat is de kleine levensles die in deze voorstelling wordt meegegeven. Op kindermaat en met liedjes. Want Lisa heeft gemerkt dat er soms niet meer nodig is dan een liedje zingen om iemand vrolijk te maken. • MB

Een rugzakje verdriet (+5j)

Riet Muylaert/De Kinderbrouwerij

ZO • 28 SEP • 15.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

MA • 29 SEP • 13.45

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Spiegelbeeld

WEMMEL De allereerste woning in de Bogemansstraat, te midden van de Wemmelse velden, met verderop traditionele hoeves en huizen, was eind jaren 1930 beslist geen alledaags zicht. De Gentse architect, Fernand De Vleeschouder, bevriend met Victor Horta, ontwierp voor zijn bouwheer, een broer en zus, een perfect symmetrische tweewoonst. Hij sloot daarbij aan bij de principes van de Nieuwe Zakelijkheid, een stijl die tijdens het Interbellum voornamelijk in Duitsland met het Bauhaus en in Nederland met De Stijl zijn opmars kende. Eenvoud, functionaliteit en geometrie waren de nieuwe kernwoorden, in tegenstelling tot de zwaarheid van de Art Nouveau en het expressionisme van het begin van de eeuw. Als je nu door de straat wandelt, is het de mooie voortuin met gesculpteerde struiken die eerst de aandacht trekt. Daarachter ligt de tweewoonst met een perfect symmetrische opbouw, solide, maar tegelijkertijd elegant door zijn eenvoud. Het platte dak, de ronde en afgeronde ramen, zwarte geglaazuurde tegels en de betonnen luifel boven de inkomdeuren zijn typerend voor het modernisme. De oorspronkelijke felrode eiken ramen en daklijst werden vervangen, maar ze waren in fel kleurcontrast met de gele gevelsteen, die doorheen de jaren wat aan intensiteit ingeboet heeft. De horizontale lijnvoering van het gebouw wordt hier en daar doorbroken door verticale elementen zoals het betonnen gevelopschrift 'Anno 1937' in Bauhaus typografie en de verticale vensterpartijen van glasdallen. Denk even de hedendaagse straat en rijhuizen weg en met wat verbeelding loopt Hercule Poirot in de voortuin mijmerend een mysterieuze moord op te lossen. • TDW

Op zoek naar gastvrijheid in Neeland

THEATER

Televisie-icoon **Nic Balthazar** stuurt **Soufiane Chilah** op pad voor zijn muzikale vertelling over een asielzoeker, die overal wordt afgewimpeld met het woord 'nee!'. 'Zijn we soms in Neeland?', vraagt de betrokkene zich af. Een knipoog naar de lage landen aan de Noordzee, waar de gastvrijheid de jongste jaren niet is toegenomen ondanks de grotere toevloed van hulpbehoevende inwijkelingen, die vaak uit lijfsbehoud hun eigen land zijn ontvlucht. Balthazar baseert zich voor zijn stuk op authentieke getuigenissen. Op tape horen we de aangrijpende stem van de Gents-Turkse zangeres **Melike Tarhan**, begeleid door een gedreven **Hasan Hasan** en **Philippe Malfeyt**. Zij bracht tien jaar geleden een plaat uit over een jongen, die nooit terugkeerde uit de oorlog, hoewel zijn moeder altijd op hem wachtte. **Nyk De Keyser** illustreert het asielverhaal met pakkende uitvergroete foto's. De voorstelling is ontstaan uit een leesbevorderingsproject van *Luisterogen*, dat laaggeletterden en anderstaligen in contact wil

brengen met niet al te moeilijke Nederlandstalige literatuur. Neeland verscheen ook als boek. • LD

VR • 26 SEP • 20.15

Neeland

Nic Balthazar/Soufiane Chilah
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Vrouw wordt laurierboom

KLASSIEK

De Munt viert de 150e verjaardag van Richard Strauss met een historisch doordachte encensering van *Daphne*. Regisseur **Guy Joosten** baseert zich op de notities van librettist **Joseph Gregor** en de opmerkingen van Stefan Zweig, die als joods auteur door het nazistisch regime werd geweerd. Zij inspireerden zich op de *Metamorfoses* van Ovidius.

De kuise Daphne houdt alleen van de natuur. De bloemen en het zonlicht beken haar meer dan de menselijke romantiek. Al sinds haar jeugd is ze bevriend met de herder Leukippos, maar ook Apollo wil haar hart veroveren. Als de zonnegod zijn aardse rivaal met een pijl doodt, sterft ook zij van verdriet. Apollo voelt zich schuldig en vraagt Zeus om haar in de natuur te laten herleven. Zo verandert ze in een laurierboom. Het scenario werd viermaal herschreven. Daphnes stem wordt niet opge-

slokt door het koor, maar ebt tijdens de magische transformatie langzaam weg tot er geen woorden meer over zijn en je alleen nog de kale instrumenten hoort. **Lothar Koenigs** dirigeert deze seizoensopener. De titelrol van Daphne wordt vertolkt door de Britse sopraan **Sally Matthews**. • LD

9 TOT 30 SEP

Daphne

Richard Strauss
Brussel, De Munt,
www.demunt.be

© GRANAL ANDERSON

Overleven tijdens WO I

EXPO

Tijdens de Grote Oorlog leverden veel mensen in de Brabantse Kouters dagelijks strijd om te overleven. Naar aanleiding van honderd jaar Eerste Wereldoorlog laat de tentoonstelling 'De Grote Oorlog in de Brabantse Kouters. Toen leven overleven was', zien wat dat betekende in deze streek.

'De Grote Oorlog roept bij de meeste mensen het beeld op van loopgraven in de West-Vlaamse frontstreek. Maar ook in de Brabantse Kouters heeft de oorlog hevige gevolgen voor de streek; verduidelijkt Annelies Tollaert, intendant van de tentoonstelling. Ze schetst hoe de expo is opgebouwd rond zes oude fietsen. 'Elke fiets belicht een ander thema, zoals de inval van het Duitse leger, de liefdadigheid en voedselbedeling, het onderwijs, de ontspanning en de wederopbouw.'

LOKAAL ERFGOED

Tollaert is opgetogen over de inzet van de talrijke vrijwilligers, waaronder veel jongeren. 'Sara Vandeweyer heeft voor haar eindwerk het concept van de tentoonstelling uitgewerkt. De leerlingen van de technische scholen van GTI Londerzeel en KTA Diest hebben de fietsen vervaardigd. De lokale heemkundige kringen van Asse, Kapelle-op-den-Bos, Opwijk en andere lokale erfgoedcellen stoffeerden de tentoonstelling met affiches, krantenartikelen en dagboeken. Die verschillende dagboeken zijn echt

verrassend. Louis Lindemans, de directeur van het Opwijkse pensioonaat, hield vanaf het uitbreken van de oorlog een dagboek bij. Ook zuster Françoise van het Ursulinenklooster in Londerzeel deed dat.'

DAGELIJKS LEED

Dankzij die lokale invulling wordt de situatie tijdens de Grote Oorlog heel tastbaar. 'De tentoonstelling illustreert goed de verwarring, de angst en de onzekerheid van de lokale bevolking bij de inval van de Duitse troepen, maar ook het naïef optimisme dat gebaseerd was op foute communicaties over 'de dramatische verliezen onder de Duitse soldaten'. Een ander thema is de voeding en de praktische organisatie van de voedselbedeling die soms grondig mank loopt. Zo stelt commissaris Turf uit Londerzeel de wantoestanden binnen het *voedselkomiteit* aan de kaak. Later neemt hij ontslag uit onvrede met de corrupte werking. Naarmate de oorlog vordert, merk je dat almaar meer mensen het voedsel rechtstreeks van de velden plukken (stelen) of overgaan tot stropen. Zo is er de 47-jarige boerenknecht François uit Nieuwenrode die bij het stropen betrapt wordt door de Duitsers. Hij wordt verwond en sterft op weg naar het ziekenhuis. Mensen zijn dikwijls heel vindingrijk in het ontwikkelen van een overlevingsstrategie, zoals Corneel Van Steenwinkel die zijn karig inkomen van fabrieksarbeider verhoogde door zelf geld te drukken. Men kwam hem op het spoor en hij werd tot een 'milde' straf van 30 maanden strafkamp veroordeeld. Een bron van beklemming voor

de bevolking is de eindeloze stroom van nieuwe bevelen en regels. Voor pietluttigheden kwam je in de gevangenis en constant moest je je *Ausweis* kunnen voorleggen.

ONDERWIJS

Gaandeweg kwam er evenwel meer ruimte voor gewone activiteiten, ook voor ontspanning en recreatie zoals toneel, kaartspelen en voetbal. Ook al werden scholen vaak opgeëist als soldatenkwartier of hospitaal, toch ging het onderwijs 'gewoon' door. Speciaal voor scholen is er de didactische tentoonstelling. Er is een fiets ontworpen met acht thematische dozen: wonen, werken, zich verplaatsen, spelen en voeding tijdens de Grote Oorlog. Elk onderwerp wordt ingeleid met het verhaal van een van de leden van het gezin Vlaeminck: vader André, moeder Elisa en hun drie kinderen Achiel, Rosalie en Cyriel. • GERARD HAUTEKEUR

TOT 15 NOV

Toen leven overleven was

De Grote Oorlog in de Brabantse Kouters
Verschillende locaties,
kalender: <http://toenlevenoverlevenwas.be>
De Brabantse Kouters bestaan uit elf gemeenten ten noorden van Brussel: Affligem, Asse, Grimbergen, Kappelle-op-den-Bos, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Vilvoorde, Zemst.
De rondreizende tentoonstelling is een initiatief van Toerisme Vlaams-Brabant en vzw Toerisme Brabantse Kouters.

Gordelfestival

VARIA

Op zondag 7 september, topdag van het Gordelfestival, kan je tal van gevarieerde activiteiten doen in de Groene Gordel. Enkele plaatselijke bv's laten in hun kaarten kijken en geven ons mee wat zij op die dag willen doen.

FRANK DEBOOSERE (MEISE)

Weerman Frank Deboosere uit Meise draagt het Gordelfestival een warm hart toe. 'Ik ben een verwoed fietser, dus alle fietsactiviteiten van het Gordelfestival vind ik super. Op 7 september wordt het dus moeilijk kiezen voor mij. Als ik voor een tocht kies die door Vilvoorde komt, kan ik een rondrit met paard en kar meepikken en daarna nog een boottochtje op het kanaal maken. Huizingen lijkt me ook tof: acrobatie, straattheater en humor verpakt in een mooie circusshow voor jong en oud. Maar het allerbelangrijkste is dat al de activiteiten van het Gordelfestival mensen dichterbij elkaar brengt. En dan weet ik zeker dat de zon zal schijnen in de harten van iedereen die meedoet. Ik bestel alvast die zon!'

DIRK DE WEERT (ASSE)

Dirk De Weert is hoofdredacteur van de regionale televisiezender Ring-tv en geboren en geto-

gen Assenaar. Op zondag 7 september beklimt hij zijn stalen ros. 'Ik fiets heel regelmatig in de Groene Gordel. De 'echte' Gordel van 120 kilometer spreekt me het meest aan, maar gezien Ring-tv een belangrijke partner is van het Gordelfestival, moet ik tijdens de topdag hier en daar present zijn. Een fietstocht van een hele dag zal dus niet lukken. Daarom kies ik voor een kortere fietstocht, langs het Blossodomein in Hofstade en daar zal ik zeker een bezoek brengen aan het Sportimonium en er een tentoonstelling en wat activiteiten meepikken. Ook het Varend Erfgoed ontdekken langs het kanaal in focusgemeente Vilvoorde lijkt me interessant.'

VANYA WELLENS (VILVOORDE)

Vanya Wellens, die in de populaire Eén-soap Thuis de rol van Femke vertolkt, is geboren in Vilvoorde en groeide op in Meise. 'De Vlaamse Rand is mijn thuis. We zijn niet bepaald verwoede wandelaars

en gezien we twee jonge kinderen van 1 en 4 jaar hebben, zitten lange fietstochten er voorlopig niet in. Maar het aanbod op 7 september is ook zonder fietsen en wandelen aantrekkelijk. We wonen in Vilvoorde, dus de kans is groot dat we naar het trefpunt in het Blossodomein van Hofstade trekken. We lopen zeker langs in het circusdorp waar je op een bal of een touw kan leren lopen en naar de grote goochelshow kan kijken. Ook het avonturedorp is iets voor ons. Onze

© DAVID LEGRÈVE

© DAVID LEGRÈVE

oudste dochter doet niets liever dan klimmen en klauteren. En gezien we heel graag eten en drinken zullen we zeker ook het proevertjesdorp niet overslaan. Gezonde en smaakvolle gerechtjes, daar zeggen we geen nee tegen.' • TINA DENEYER

20 • 7 SEP • 8.00
Gordelfestival

Verschillende locaties,
www.gordelfestival.be

Een stap in de filmgeschiedenis

VORMING

Amper twee uur duurt dit overzicht van de filmgeschiedenis. Alsof we tijdens de vakantie het intens kijken naar een beeldscherm in een verduisterde zaal zijn verleerd. Ondanks de schaarse tijd komen toch de hoogtepunten aan bod. *De reis naar de maan* van **Méliès**, de legendarische **Orson Welles** als de krantenmagnaat *Citizen Kane*, die droomt over *Rosebud*. Wanneer we het over de belangrijkste Amerikaanse filmstudio's hebben, mogen we naast *Big Five* (Metro Goldwyn Mayer, 20th Century Fox, Warner Bros, Paramount en RK Pictures) kleine productiemaatschappijen als Universal, Columbia en Unites Artists niet vergeten. Het ging er in deze bedrijven even spannend aan toe als in een gewelddadige gangsterfilm. Beklemmend ogen

de Duitse expressionistische films met hoogstandjes als *Das Kabinett von Dr. Caligari* en *Metropolis*. Het Italiaans neorealisme was een doorn in het oog van de gehekelde machthebbers, maar een kluit voor de liefhebbers van de volkscultuur. Hollywood probeerde ook in Europa zijn wetten te stellen, maar de Europese film kon moeiteloos het hoofd bieden aan de stormram uit de States. De Franse nouvelle vague en de successen van de gebroeders Dardenne zijn daar een schoolvoorbeeld van. • LD

WO • 24 SEP • 20.00

Filmgeschiedenis: de klassiekers

Filmmagie
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

PODIUM

KIDS

ZA • 6 SEP • 20.30

An Old Monk

Muziektheater LOD,
Josse De Pauw & Kris Defoort trio
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

19, 20 EN 21 SEP • 19.30

Opera Buffa

Laika & Muziektheater Transparant
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA • 20 SEP • 20.30

Coup de foudre

Van Rillaer, Swennen,
De Kaey en Jacobs
Duisburg, P
achthof Stroykens,
02 769 20 92

VR • 26 SEP • 20.15

Neeland

Nic Balthazar/Soufiane Chilah
Alseberg,
CC de Meent,
02 359 16 00

VR • 26 SEP • 20.30

Scarlatti

't Arsenaal
Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

KIDS

ZO • 14 SEP • 11.00

Peter en de wolf (+5j)

Peter Holvoet-Hanssen
& ensemble Quartz
Meise, Onze-Lieve-Vrouw-
Boodschapkerk,
02 268 61 74

ZA • 27 SEP • 10.00

Pelle de politiewagen rijdt weer uit (+5j)

familiefilm
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZO • 28 SEP • 10.30

De superheld (+7j)

familiefilm
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 28 SEP • 11.00

Kinderhoogdag (3-12j)

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 28 SEP • 15.00

Lekker windje (+5j)

KetNet
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Een rugzakje verdriet (+5j)

Riet Muylaert/ De Kinderbrouwerij

ZO • 28 SEP • 15.00

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31
MA • 29 SEP • 13.45
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

HUMOR

DO • 25 SEP • 20.30

Jongen toch

Raf Walschaerts
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR • 5 SEP • 20.30

A World of Comedy

Michael Van Peel & Bert Gabriëls
Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma, 02 371 22 62

VR • 12 SEP • 20.30

CTRL

Gili
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

VR • 19 SEP • 20.15

Calender Girls

Logeio Theaterproducties
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

LITERATUUR

VR • 5 SEP • 20.30

Duvelsverzen

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DANS

WO • 24 SEP • 20.30

Mind a Gap

Anton Lachky Company
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

SENIOREN

DI • 16 SEP • 14.00

Jukebox voor senioren

Willy Claes Quartet & Nest Adriaensen
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

MA • 22 SEP • 14.30

Dansnamiddag

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA • 6 SEP • 20.30

De Grietjes

Isabelle A, Evi Goffin & Anneke Van Hooff
Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre,
02 371 22 62

VR • 12 SEP • 20.30

Big Band Dendermonde, G. Neefs & B. Dex

Zuun, Sint-Lutgardiskerk, 02 371 22 62

ZA • 13 SEP • 20.15

Route Nationale 7

Eddy & Les Vedettes
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA • 20 SEP • 20.30

Bijna volwassen

Raymond van het Groenewoud
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

They are alive and from Belgium (part II)

Not The Beatles
MA • 22 SEP • 15.00
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04
ZO • 20 SEP • 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 25 SEP • 20.00

Duizend man sterk

Mich Walschaerts
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

DO • 25 SEP • 20.30

Riguelle chante Brel

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Tribute to Abba

Abba Gold
DO • 25 SEP • 20.00
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51
ZA • 27 SEP • 20.30
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

VR • 26 SEP • 20.00

Brusselse liedjes

Emballage Kado
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

VR • 26 SEP • 20.30

Speciaal voor u

Begijn Le Bleu
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA • 27 SEP • 20.00

Jo Vally zingt country

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR • 27 SEP • 20.15

Crisis Cure Tour

JP & The Seeger Session Band
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Oorlogsgeleerden

Coomans, Van den Heuvel,
Schreurs & Tomme
ZA • 27 SEP • 20.30
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 92
DI • 30 SEP • 14.00
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

KINDERHOOGDAG (28/09)

JONGEN TOCH (25/09)

DEUX JOURS, UNE NUIT (7 EN 23/09)

CHINA (24/09)

VR • 27 SEP • 20.30

Apenbloed en engelenzang

Pieter Embrechts & band
 Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

KLASSIEK

9 TOT 30 SEP

Daphne

Richard Strauss
 Brussel, De Munt, www.demunt.be

VR • 26 SEP • 20.30

Pianorecital

Dmytro Sukhovienco
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

JAZZ

VR • 26 SEP • 20.30

Jef Neve solo

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI • 2 SEP • 20.30

Flying home

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 7 SEP • 14.30

Iedereen beroemd

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

Deux jours, une nuit

ZO • 7 SEP • 20.00

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 23 SEP • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

MA • 8 SEP • 20.30

Crazy Love

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

The Homesman

DI • 9 SEP • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
 ZO • 14 SEP • 20.00
 Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 16 SEP • 20.30

Transcendence

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 21 SEP • 20.00

Ne me quitte pas

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO • 28 SEP • 20.00

Under the skin

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 30 SEP • 20.30

Zwei Leben

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

4 TOT 14 SEP

Josse De Pauw

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

5, 6 EN 7 SEP

Henri Vlezenbeek

Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre, 02 371 22 62

19 TOT 28 SEP

Leerlingentoonstelling

Kunstacademie August De Boeck
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 15 NOV

Toen leven overleven was

De Grote Oorlog in de Brabantse Kouters
 Verschillende locaties, kalender:
<http://toenlevenoverleven.was.be>

25 SEP TOT 4 JAN

Sensatie en sensualiteit

Rubens en zijn erfenis
 Brussel, Bozar, www.bozar.be

DI • 23 SEP • 14.00

Klassieke muziek: miniaturen

Wouter De Bruyne
 Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74

WO • 24 SEP • 20.00

China

Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74

WO • 24 SEP • 20.00

Filmgeschiedenis: de klassiekers

Filmmagie
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 26 SEP • 14.00

Godsdiensten in het Verre Oosten

Dilbeek, 't Verloren Hofke, 02 569 34 58

ZO • 14 SEP • 14.00

Wandeling langs gemerkte bomen

Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

Ezelsoor (+6j)

boekenkaftfeest
 WO • 3 SEP • 14.00
 Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24
 Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 5 SEP • 15.30

Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma, 02 370 28 81

ZO • 7 SEP • 8.00

Gordelfestival

Verschillende locaties,
www.gordelfestival.be

12, 13 EN 14 SEP

Hopduvefeesten

Asse, Boekfos, 02 456 01 60

ZO • 14 SEP

Open Monumentendag

Verschillende locaties,
www.openmonumenten.be

ZO • 28 SEP • 9.00

Trekpaardendag

Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma, 02 371 22 62

TOT 9 NOV

Once upon a castle

Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

 WWW.RANDKRANT.BE
 Neem ook een kijkje op
www.randkrant.be voor
 meer nieuws.

EZELSOOR (3 EN 05/09)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de UITdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de UITdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
UITdatabank.be

Sterk houden of mild zijn

Raf en Mich Walschaerts spelen elk hun eigen voorstelling

Even een frisse neus halen, dachten de gebroeders Kommil Foo, en ze vertrokken solo op tournee. Op 25 september houden Mich en Raf halt in de Rand. De ene met *Duizend man sterk* in Wemmel, de andere met *Jongen toch* in Dilbeek.

TEKST Joke Bellen • FOTO Filip Claessens

We hebben al vaker apart gewerkt', vertelt Raf. 'Maar dit is de eerste keer dat we elk onze eigen cabaretvoorstelling maken. Daar hadden we al langer zin in. Kommil Foo heeft zijn eigen wetten; je kan er niet zomaar alles in kwijt. Ik ben bijvoorbeeld erg geïnteresseerd in actualiteit en politiek. Die dimensie past niet in een Kommil Foo-voorstelling, maar kan wel in *Jongen toch*.

Ik wilde vooral een stuk maken over extreem denken: zowel politiek correct links als rechts-met-oogkleppen-op. Ik neem geen stelling in, maar hou een spiegel voor. Al gaat de voorstelling net zo goed over de liefde, het verlangen naar de onschuld en een onbezoedelde jeugd.'

WILLEN MAAR NIET KUNNEN

Ook Mich koos een andere invalshoek. '*Duizend man sterk* gaat over je sterk willen houden, maar niet kunnen. Een man staat in de keuken en twijfelt: vertrekt hij of niet? Begint hij aan een nieuw hoofdstuk, of laat hij alles bij het oude? Bij Kommil Foo spelen we nooit langer dan tien minuten eenzelfde personage; we spelen op mekaar in en geven commentaar. Dan gaat nu niet, deze format dwingt me in andere richtingen.' Het soloproject van Mich is muzikaler dan een gemiddelde Kommil Foo. 'Ik sta met drie muzikanten op het podium: pianist Alano Gruarin, accordeonist

Gwen Cresens en contrabassist Egon Kracht. Ze spelen voortdurend, ook wanneer ik vertel. Zo vloeien tekst en muziek in elkaar over. Ook onze vaste regisseur, Walter Janssens, is muzikant en heeft een belangrijke inbreng.'

EERSTE FILTER

Ieder zijn eigen ding dus, maar de broers zijn niet vies van feedback. 'We zijn elkaars coach', zegt Mich. 'Raf blijft mijn eerste filter, ook al heeft hij niet meegeschreven. Wat wil je? We zijn al 28 jaar samen bezig.' Raf beaamt. 'Tijdens de eerste repetities van Mich zag ik het eindproduct al, hoewel er nog heel wat aan geschaafd moest worden. Zo gaat het vaak: in de beginfase zijn wij meestal de enigen die geloven dat het goed komt.' (lacht)

De gebroeders spelen een fictieve versie van zichzelf. Raf: 'Ik speel mezelf ja, maar wat is dat, 'mezelf'? Mijn voorstelling heet *Jongen toch*, omdat ik met een zekere mildheid naar mezelf kijk, al is daar in het stuk niet veel reden toe.' Mich: 'Ik vertel over mijn zagezegde echte leven, over wat er vroeger gebeurd is en wat er nu gebeurt. Zagezegd, want de dingen die ik vertel, zijn weliswaar verzonnen, maar leunen dicht aan bij wie ik ben.'

APARTE KARAKTERS

Hun solovoortstellingen zijn heel anders. Raf: 'Ik ben de meer literaire van de twee, nogal breedspakerig, een verteller, terwijl Mich eerder een speler is. Daardoor lijkt *Duizend man sterk* sterker op de cabaretvoortstellingen van Kommil Foo, denk ik. *Jongens toch* is minder fragmentarisch.' 'Dat klopt', knikt Mich. 'Raf schrijft bij wijze van spreken een ganse voorstelling aan zijn computer, terwijl ik veel meer materiaal ontwikkel tijdens try-outs. Ik heb een publiek nodig om mijn ideeën te toetsen. Raf heeft zowat een heel boek geschreven.'

VERFRISSEND

Zo'n soloproject is verfrissend. 'Als je alleen op een podium staat, leer je veel over wie je bent en wat je doet. Het zal ons zeker ook verder brengen met Kommil Foo.' Mich: 'Voor mij is dit creatieproces ook een aftasten, ijken: waar sta ik zonder mijn broer? Het is zeker niet makkelijker, nu ik alles uit mezelf moet wringen. Da's toch anders dan met zijn tweeën zitten pingpongen. Ik hoop dat het resultaat net zo goed is, en tegelijk anders.'

DO • 25 SEP • 20.00

Duizend man sterk

Mich Walschaerts

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

DO • 25 SEP • 20.30

Jongen toch

Raf Walschaerts

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

2 | De kracht van coöperaties

Wind in de wieken

De coöperatieve vennootschap Ecopower bouwt dit najaar vier windturbines in Asse. Samen zullen ze groene stroom produceren voor het huishoudelijk elektriciteitsverbruik van 6.000 gezinnen.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

'De realisatie van vier windturbines in Asse is een investering van 10 miljoen euro.'

Ecopower is een burgercoöperatie waarbij de leden samen investeren in projecten van hernieuwbare energie waarvan ze de groene stroom kunnen afnemen. 'Ecopower is tegelijk producent en leverancier van groene stroom. We werken met het geld van ongeveer 50.000 gezinnen die aandelen hebben in onze coöperatie. Het aandeelhouderschap is een voorwaarde om groene stroom te kunnen afnemen. Een basisprincipe is het vrijwillig en open lidmaatschap. Iedereen kan een aandeel in hernieuwbare energie kopen van 250 euro, met een maximum van 50 aandelen. Ongeacht het aantal aangekochte aandelen heeft iedere vennoot slechts één stem in de algemene vergadering. Alle aandeelhouders hebben dus evenveel zeggenschap', verduidelijkt Tom Willems, die het project in Asse mee opvolgt.

DUBBELE RELATIE

'De realisatie van het project gaat om een investering van meer dan 10 miljoen euro', zegt Willems. 'We stellen die investering volledig open

voor coöperatief kapitaal. We richten ons tot alle gezinnen uit Asse en omgeving, maar ook mensen buiten de regio kunnen hierop intekenen. We willen het windmolenproject realiseren zonder dat er een bank aan te pas hoeft te komen. Op die manier zijn de aandeelhouders 100% eigenaar van de installatie en de infrastructuur.'

'Onze leden hebben een dubbele relatie tot de coöperatieve vennootschap. Enerzijds zijn ze aandeelhouder, anderzijds klant-afnemer van groene stroom. Winst maken staat niet centraal, wel het leveren van groene stroom aan een faire prijs. Elke coöperant kan elektriciteit afnemen tegen 19,25 cent per kilowattuur, zonder vaste kosten. Zo wordt het spaarzaam omgaan met elektriciteit beloond.'

DEMOCRATISCHE CONTROLE

Bij de coöperatieve vennootschap Ecopower gaat het om rechtstreekse participatie. 'Ons model staat in contrast met de zogenaamde financiële participatiemodellen die worden opgericht door meerdere producenten van

groene stroom. Bij dergelijke constructies is de coöperatie geen eigenaar van de productiemiddelen, maar wordt het geld van de coöperatie via een achtergestelde lening uitgeleend aan de vennootschap die de windturbines in eigendom heeft. Dergelijke coöperaties hebben dus geen zeggenschap in het beleid van de vennootschap die de productiemiddelen uitbaat. Wanneer het energiebedrijf waaraan geleend werd in moeilijkheden komt, worden de bevoorrechte schuldeisers wel eerst vergoed. De achtergestelde lening komt pas op de voorlaatste plaats. Het gevaar bestaat dat de coöperatieve aandeelhouders dan met lege handen overblijven, zoals bleek bij Arco-Dexia en Groenkracht-Electrawinds.'

'De sterkte van de coöperatieve vennootschap Ecopower is zijn autonomie. We zijn niet afhankelijk van externe schuldeisers aangezien de vennootschap volledig wordt gefinancierd door gezinnen of vennoten die tevens eigenaar zijn van de installatie en de infrastructuur die de groene stroom levert. Bij ons zijn het de leden-vennoten die beslissen over het beleid en de toekomst van Ecopower.'

BOUW IN ASSE

Alles is in gereedheid gebracht voor de bouw van de vier windturbines aan de rand van het industrieterrein in Mollem. Het gemeentebestuur heeft een infovergadering gehouden voor de bewoners. Inmiddels zijn de bouw- en milieuvergunning afgeleverd en is het geologisch onderzoek afgerond. Ook de kabels voor de aansluiting op het elektriciteitsnet zijn al gelegd.

i Meer informatie: www.ecopower.be

EN WIND IN THE SAILS

Ecopower is the focus this month of our *Strength of cooperatives* series. This cooperative society is set to build four wind turbines in Asse this coming autumn, with the overall capacity to generate environmentally sound electricity to cater for the power requirements of 6.000 households. 'This involves an investment of over 10 million euro', says Tom Willems from Ecopower. 'We are completely open to cooperative capital under this heading. The subscrip-

tion offer is targeted not only on all households in Asse and the surrounding area but also on people living outside the region. The aim is for the windmill project to be completed without having to rely on a bank so that shareholders will own all of the installation and infrastructure. Our membership comprises shareholders and customers/buyers of environmentally sound electricity. Rather than profits, the focus is on providing green power at a fair price.'

Wandelen in centrum Vilvoorde

Zestien bezienswaardigheden

Deze keer zoeken we niet de natuur op, maar de stad. Op zondag 7 september is Vilvoorde focusgemeente tijdens de tweede editie van het **Gordelfestival**. Naast de talloze evenementen op die dag heeft de stad een bewegwijzerde centrumwandeling met talrijke bezienswaardigheden uitgetekend. Een ideale gelegenheid om het centrum van Vilvoorde te (her) ontdekken.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Het vier kilometer lange traject voert je langs zestien bezienswaardigheden die zowat het DNA van de stad uitmaken. Er zijn verschillende goede redenen te bedenken waarom net die plekjes zijn opgenomen. Bij wijze van voorproeftje lichten we er enkele uit die we zelf bijzonder vinden.

MATTENKOT

Het Mattenkot, punt één op de wandeling, is een begrip voor de Vilvoordenaars. Het gaat om een oud Dominicanenklooster uit de 17e eeuw, met een bewogen geschiedenis. In de 17e en de eerste helft van de 18e eeuw grepen grondige uitbreidingswerken plaats, wat leidde tot de bouw van een brug over de Woluwerivier, die hier toen in de Zenne uitmondde. Op het einde van de 18e eeuw was van een religieuze gemeenschap al geen sprake meer en kreeg het gebouw een militaire bestemming. Vanaf de Franse Revolutie (1789) ging het religieuze karakter onherroepelijk verloren, want er volgde een openbare verkoop. Er kwam een koffiehuis en later zou de bestemming nog eens helemaal veranderen toen fabrieken hun intrede deden. Eén ervan was een mattenfabriek die er zich in 1904 vestigde. Daarna zou het gebouw nog een nijverheidsschool herbergen en recent bouwde de stad het om tot een administratief centrum voor een deel van haar diensten.

KIJK-UIT

De Kijk-Uit, punt drie op de wandeling, ligt schuin tegenover de Lidl aan de Lange Molensstraat. De vroegere bestemmingen van het gebouw zijn niet altijd even duidelijk, maar het werpt wel een interessant licht op de historische realiteit van deze zone. Zo stond hier ooit een aantal watermolens bij elkaar. Dat was niet op de Zenne, zoals je zou vermoeden, maar wel op de Woluwerivier, die hier toen in de Zenne uitmondde. Het zou dus best kunnen dat de Kijk-Uit vroeger een watermolen is geweest. Een uitkijktoren of graanopslagplaats behoren ook tot de mogelijkheden. Vilvoorde is gebouwd rond de monding van de Woluwe in de Zenne. Dat is nu niet meer te zien. Een kleine kilometer stroomopwaarts van de Kijk-Uit mondt de Trawoolbeek uit in de Zenne, maar de Woluwe zelf is al ter hoogte van de Kerklaan in Machelen afgeleid naar de Zenne. De sanerings- en zuiveringsplannen voor de Woluwe

zijn nog steeds in de actualiteit, maar het duurt nog even vooraleer die allemaal uitgevoerd zullen zijn. Intussen blijft deze rivier één van de vuilste lozingspunten in de Zenne en tegelijk is het één van de properste rivieren van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het is eens wat anders.

TUCHTHUIS

Het Tuchthuis, punt vijf op de wandeling, is bij de oudere Vilvoordenaars gekend als De Correctie en is een bijzonder mooi monument dat initieel dateert uit 1773 en in opdracht van keizerin Maria-Theresia werd opgetrokken. De opdeling in een voor die tijd modieuze directeurswoning en personeelsgebouwen en een strakke gevangenisafdeling was frappant. Na 1871 kwam er een legerkazerne. In februari 2007 liet Jean-Luc Dehaene zich hier opsluiten om de kandidatuur van het gebouw voor de door de VRT georganiseerde Monumentenstrijd kracht bij te zetten. Daardoor lukte het om de aloude graffiti van gevangenen, die prominent op de muren staan, te bewaren.

Nu maakt het geheel deel uit van een groot stadsvernieuwingsproject. Een vleugel is omgebouwd tot een hotel en vergaderzalen voor allerlei gemeentelijke verenigingen. Onder de inrijbrug naar het Tuchthuis ligt nu een mooi afgesloten Zennearm waar je langs kunt wandelen, ongeveer op de hoogte van het waterpeil. Er groeien nogal wat oever- en waterplanten en het bruist er van het leven. Waterhoentjes, eenden, ganzen, meeuwen, libellen en waterjuffers zorgen voor een vreedige noot en meer biodiversiteit dan je zou verwachten. Tot enkele jaren geleden waren er vooral ter hoogte van de wijk Het Broek klachten over miljoenen dansmuggen, maar daarrond is het de jongste jaren gelukkig wat stiller geworden.

GORDELFFESTIVAL

Op het Gordelfestival op 7 september zal het in Vilvoorde bijzonder sfeervol zijn met tal van activiteiten in de stad en de omgeving. De stadswandeling kan je natuurlijk ook het hele jaar door lopen. Je kan een folder downloaden ('Vilvoorde' en 'centrumwandeling' in de zoekmachine intikken) of ophalen bij de toeristische dienst in het vernieuwde Matenkot aan de Lange Molensstraat 44.

 www.gordelfestival.be, www.vilvoorde.be

De berg

Daar zit ik dan, op die berg met pijnbomen en uitgedroogde grond. Mijn vermoeide brein is erin geslaagd om de tentstokken in een aanvaardbare vorm te gieten. Ja, dit lijkt op een tent. En dit op een stoel met metalen pootjes en zo'n stukje stof waarvan je pijnlijk achterwerk je na een kwartier verplicht om te gaan verzitten. Proviand vind ik na vijfhonderd meter stijgen, allerhande vloeistoffen na vierhonderd meter dalen. Voor het minste geringste moet ik trappen op, trappen af of via een kronkelwegeltje naar boven of beneden. Vakantie, jawel, want ik vang woorden op als mañana, sangria en platja.

En daar op die berg, in de voortdurende, felle glinstering van de zon op de zacht golvende zee zie ik die onbegrijpelijke gebeurtenissen in de Gazastrook aan mijn prikkende ogen voorbijtrekken, de gevluchte Jezidi's op die berg in Irak, een stelletje bullebakken rond een neergeschoten vliegtuig in Oekraïne. En ik krijg het koud.

Nochtans, de zon geeft gensters van de hitte, alsof ze wil zeggen: kijk eens, aarde, kijk eens wat ik kan. Kijk eens bullebakken aller landen. Kijk eens, jij daar, nietige man op dat sullige campingstoeltje. Ik lees *De Cirkel* van Dave Eggers, het beste boek van 2014. Over hoe we onszelf overschatten, denken alles te kunnen controleren, en ons daarmee de dieperik insleuren. Ik lees die geweldige zinnen in dat geweldige boek, dat 'de meeste mensen er alles – en iedereen die ze kennen – voor over zouden hebben om er zeker van te zijn dat ze gezien zijn, dat ze niet onopgemerkt zijn gebleven'. Of: 'Verdriet kent geen dienstregeling, hoe graag je dat soms ook zou willen.' Of: 'Eigenlijk weet ik niet of we alles wel willen weten.' En ik droom weg, daar op die berg.

Verder lees ik pietluttigheden in de krant, zoals dat er in Madrid een WK siësta wordt gehouden waarop wordt uitgemaakt wie de beste middagdutter is. De kandidaten krijgen punten op houding, kledij en het snurken... Dat een Belgische jongeman, ondanks een doorgedreven training, het wereldrecord bh's

losmaken op een haartje na mist. Of een Duits tijdsbestedingsonderzoek waaruit blijkt dat we in een gemiddeld mensenleven 16 uur bezig zijn met klaarkomen, 24 jaar en 4 maanden met slapen, 7 jaar met werken, 5 jaar met televisie kijken, 9 maanden met de strijk en de was doen, 6 maanden met in de file staan... En ik kom de dag door.

Op dat sukkelstoeltje op die uitgedroogde berg met pijnbomen vraag ik mij af hoe het in Syrië is, of in Afghanistan, in Soedan en Argentinië, landen die er om een of andere reden niet te best voorstaan. Ik vraag mij af of het goed weer is in Brussel en de Rand, of Park 28 tussen Belgica en Pannenhuis al is opgeschoten, en of de ontdekkingsreizen wel zo'n goede zaak zijn geweest. Ik vraag mij af of ik de stekker van de broodrooster heb uitgetrokken. Hoe onze nieuwe regeringen echt zullen verbinden en zuurstof geven. Ik vraag mij af hoe White Star dit seizoen tweede nationale zal overleven. En of het een grap was: Heineken schenken op Brussel Bad. En ik maak mij zorgen.

Op dat sukkelstoeltje op die uitgedroogde berg met pijnbomen vraag ik mij af hoe de wereld en de mensen het er de volgende jaren in de kleine en grote dingen van het leven vanaf zullen brengen, en ik denk aan dat domme grapje van een vriend, waarom het allemaal zo fout loopt in de wereld: 'Vorige maand deed de VN wereldwijd een rondvraag. Slechts één vraag: 'Wilt u alstublieft uw eerlijke mening geven over oplossingen voor het voedseltekort in de rest van de wereld?' De rondvraag bleek een grote mislukking. In Afrika wisten ze niet wat 'voedsel' betekende. In Oost-Europa wisten ze niet wat 'eerlijk' betekende. In West-Europa wisten ze niet wat 'tekort' betekende. In China wisten ze niet wat 'mening' betekende. In het Midden-Oosten wisten ze niet wat 'oplossingen' betekende. In Zuid-Amerika wisten ze niet wat 'alstublieft' betekende. En in de VS wisten ze niet wat 'de rest van de wereld' betekende.' En ik kom van mijn berg af.

TEKST Geert Selleslach

10 | Cultuurhuizen: Balassi

Dialogoog

Het Hongaars cultureel instituut in Brussel heet niet toevallig Balassi Instituut. Balint Balassi was een bekend Hongaars renaissance-dichter met een groot hart voor Hongarije, Europa en de wereld. Een wereldburger.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Als je het Balassi Instituut binnenwandelt, vallen meteen de geëtaleerde flessen Hongaarse wijn op. Hongaren houden van wijn. Al eeuwen. Sinds de Romeinen is de wijnbouw erg in trek. Het is dan ook niet verwonderlijk dat Hongarije vandaag met zijn meer dan 70.000 hectare wijnland en 4 miljoen hectoliter wijn per jaar in de top 7 van wijnproducerende landen staat. 'Verschillende keren per jaar organiseren wij avonden waarop je Hongaarse wijn kan komen proeven. De interesse voor onze wijnen blijft groeien. De formule van ons succesvol wijnverhaal? Onze wijnen worden gemaakt door gepassioneerde wijnbouwers die kwaliteit boven kwantiteit stellen. Dat resulteert niet in de goedkoopste wijnen, maar in karaktervolle wijnen en

NATUURLIJK

De terugkeer van de beekforel

Door de verbeterende waterkwaliteit keren ook planten en dieren terug in onze beken en rivieren. Dat werd hoog tijd. De periode dat onze waterlopen eerder riolen waren dan levensaders heeft veel te lang geduurd. Gelukkig is de kentering ingezet. In de Zenne en veel andere beken zie je stilaan de eerste planten in grote getale opgroeien. Het gaat

bijna steeds om schedefonteinkruid, de voorbode van heel wat andere soorten die gaan komen.

In onze properste waterlopen staat de evolutie al wat verder. Daar groeien nu al vele waterplanten die een belangrijke basis leggen voor het dierenleven. Vissen volgen die trend en komen met steeds meer soorten tevoorschijn. De stekelbaars en de paling zijn zowat

de eerste soorten die verschijnen, later volgen andere soorten als baarzen, zeelt en ander fraais. Heel soms wacht de mens niet af wat de natuur spontaan voor ons in petto heeft en gaat hij zelf vis poten op plaatsen waar een bepaalde soort al overlevingskansen heeft maar daar niet op eigen kracht geraakt.

Dat gebeurt onder meer met de beekforel in de IJse ter hoogte van Huldenberg. Op dit

is essentieel

zoete dessertwijnen met een volle smaak. We gebruiken ze graag als visitekaartje om Hongarije aan de buitenwereld voor te stellen', vertelt Zsafia Vitezy, directrice van het Balassi Instituut.

EEN CULTUUR DIE RAAKT

Het Hongaars cultureel instituut in Brussel biedt naast karaktervolle wijnen ook een pittig programma met allerlei culturele activiteiten. 'Wij vinden het belangrijk om de Hongaren die in Brussel werken te bereiken, maar ook om Vlamingen, Brusselaars, Walen en andere Europeanen in contact te brengen met onze cultuur. Culturele activiteiten die deuren openen, mogen dus zeker niet ontbreken. Zo programmeren we bijvoorbeeld de Hongaarse zangeres Veronika Harcsa met de gitarist Balint Gyemant. Samen slagen zij erin om het publiek met een intiem concert te raken. Muziek zit trouwens in onze genen. Denk maar aan beroemde componisten zoals Bela Bartok en Franz Liszt.'

Regelmatig nodigt het Balassi Instituut Hongaarse filmmakers, auteurs en andere kunstenaars uit. Op die manier wordt de Hongaarse cultuur bekender gemaakt. Wat nog belangrijker is, is de manier waarop het publiek met Hongaarse kunstenaars in dialoog kan treden. 'Die dialoog is voor ons essentieel. Door een gesprek aan te gaan, maak je zaken los bij mensen, doe je hen stilstaan en creëer je een dieper bewustzijn.

Dat was zeer goed merkbaar toen we onlangs een documentaire toonden over de oorlogsmisdaden die de Russen tijdens de Eerste Wereldoorlog in Hongarije pleegden. Zeer confronterende beelden die mensen hebben aangezet om met elkaar in debat te gaan. Het gesprek was een voorbeeld van hoe cultuur de aanzet tot bewustwording en emotionele ontlasting kan zijn.'

EEN CULTUUR IN BEWEGING

Hongarije is een land dat door heel wat veranderingen is gegaan. Het kende een Turkse en een Oostenrijkse bezetting. Na de Eerste Wereldoorlog moest het land maar liefst twee derde van zijn grondgebied afstaan, waardoor heel wat Hongaren plots onder een vreemde heerschappij vielen. Het einde van de Tweede Wereldoorlog betekende dan weer het begin van een communistisch tijdperk waar pas in 1989 een einde aan kwam. 'De Hongaarse cultuur reikt verder dan de grenzen van ons land. Dat geldt in de eerste plaats voor de Hongaren die door de nieuwe landsgrenzen na WO I zich op het grondgebied van Roemenië, Oostenrijk, Slowakije, Servië en Oekraïne bevinden. Niettegenstaande zij niet langer op Hongaars grondgebied wonen, delen ze nog steeds dezelfde Hongaarse taal en cultuur. De band is gebleven en dat is iets waar we best trots op zijn. Het betekent dat we trouw zijn gebleven aan onszelf en dat is op zich een prestatie.'

'In ons emancipatieproces hebben we echter nog stappen te zetten. Als ik hier in België rondom mij kijk, dan zie ik dat mensen assertief in het leven staan en met plezier initiatieven nemen. Op dat vlak kunnen wij nog wat leren. In het verleden hebben we te vaak een passieve houding aangenomen. Toch ben ik hoopvol dat we op de goede weg zijn om als actieve, mondig burgers ons land en onze hoofdstad een moderne en Europese invulling te geven.'

EN INTERACTION IS PARAMOUNT

There is a very good reason for the Hungarian cultural institute in Brussels being called the Balassi Institute. Balint Balassi was a famous Renaissance lyric poet with a great affinity for Hungary, Europe and the rest of world. A citizen of the world. 'We are keen to reach out to Hungarians working in Brussels but we are also anxious to bring the people of Flanders, Brussels, Wallonia and other parts of Europe into contact with our culture. Hence the importance of promoting cultural activities that open doors', says Zsafia Vitezy, head of the Balassi Institute. 'Even more important is facilitating the interaction between the general public and Hungarian artists. Entering into a dialogue helps to stir interest among people, makes them pause to think and creates a deeper awareness.'

ogenblik moet die rivier zowat de prope-
ste van onze provincie zijn. Met het grote
verval, het hoge zuurstofgehalte en het
relatief koude water kan een delicate soort
als de beekforel daarin overleven. De bepo-
ting gebeurt nog elk jaar ten behoeve van
de vele (vlieg)visser die deze soort graag
aan de haak slaan. In Wallonië is het een
eerder gewone soort, maar bij ons laat die
zich voorlopig nauwelijks zien omdat zijn
eisen voor een goede waterloopkwaliteit erg
hoog liggen en omdat obstakels in de beken
en rivieren geen of nauwelijks natuurlijke
migratie toelaten.

Het feit alleen al dat de soort nu overleeft, is al
een fantastisch gegeven op zich, maar er dient
nog veel te gebeuren opdat hij zich zal voort-
planten. In gemeenten waar het natuurlijk ver-
val van een beek voldoende groot is en waar de
bedding (deels) bestaat uit fijn grind heeft de
soort vroeg of laat kans om zich te vestigen. Of
dat dan met hulp van de mens moet gebeuren
of niet, is nog niet aan de orde. Dat deze echte
beekvis binnen pakweg twintig jaar in meer
wateren zal vertoeven dan vandaag staat als
een paal boven water. Een zalig vooruitzicht...

TEKST Herman Dierickx

Van Napoleon tot Madonna

De kleine afrit 12 van de ring rond Brussel brengt je in het wonderlijke stukje Dilbeek dat zich binnen die Brusselse ring bevindt. De afrit moet speciaal aangelegd zijn om je naar het paradijs te leiden. Voor alle duidelijkheid: dat paradijs bevindt zich niet op het kerkhof, maar aan de laatste halte daarvoor, café In de Linde.

TEKST Michaël Bellon • FOTO Filip Claessens

Café In de Linde ligt vlakbij de uitnodigende toegangspoort van het kerkhof van de Brusselse gemeente Koekelberg. Dat je hier echt op de rand van de Rand bevindt moge duidelijk zijn: het kerkhof van Koekelberg ligt eigenlijk op het grondgebied van Sint-Agatha-Berchem, een paar meter verderop begint Molenbeek, maar café In de Linde ligt op Dilbeek. En tussen alle plaatsnaamborden staat ook de lindeboom waarnaar de naam van het café verwijst. Die linde is lang niet de meest imposante boom uit de omge-

ving, wel een van de oudste. Hij komt al op zeer oude foto's voor en is nog steeds springlevend, maar groeide nooit boven zichzelf uit. Wellicht zorgde de bliksem voor zijn gespleten karakter.

TWEE DEUREN

Was de plek vroeger al een stopplaats voor reizigers en hun vermoeide paarden, dan zijn het nu vooral wielertoeristen en wandelaars die tussen het groen van het fenomenale zicht op Brussel komen genieten. In de Linde is gevestigd in een oud wit hoekgebouw aan de Kaster-

lindenstraat dat al sinds 1875 bestaat en minstens rond de jaren dertig van de vorige eeuw een café werd. Daarvoor zou ook Napoleon hier gepasseerd zijn; een niet te controleren legende die wij niet in twijfel willen trekken.

Het café is in ieder geval bijzonder goed geconserveerd. De huidige uitbaters Jean en Lisette staan er al iets meer dan tien jaar in en hebben destijds alles bewaard zoals het was. Je kan In de Linde binnenkomen langs twee kanten. Veel stamgasten komen langs de zijkant naast de toog binnengewandeld. De rest komt en gaat langs de voordeur waarvoor in de zomer nog een klein terrasje staat. Binnen is er veel plaats. Op de antieke tegels staan een vijftiental houten tafeltjes waarvan er altijd wel een paar bezet zijn.

Het stramien is hetzelfde als in de andere cafés van deze categorie: eerst worden de tafeltjes aan de zijkanten ingenomen. En vermits iedereen iedereen kent, participeert iedereen aan elkaars conversaties. Ondertussen zorgen

Vroeger was In de Linde een stopplaats voor reizigers en hun vermoeide paarden; nu voor wielertoeristen en wandelaars.

Jean en Lisette, die het werk netjes verdelen, voor de bediening. En dat kan soms snel gaan, want zelfs in de voormiddag wordt hier al een en ander verzet. Zo waren wij getuige van het bezoek van de *Strout lupers*, een gezelschap goedlachse mannelijke wandelaars, die in de Linde als hun stamcafé aanhouden. Aangekomen na de wandeling noteren ze het aantal gewandelde kilometers, de tijdspanne en de temperatuur, waarna Lisette de bestelling noteert. En op die manier worden de verloren calorieën snel terug aangevuld: ice tea, kriek van Oud Beersel en een schotel met kaas, cervela en preskop. Ondertussen wordt er, zoals het in de grensstreek betaamt, gezwanst in drie talen: Nederlands, Frans en Brussels.

HET ZIT VANBINNEN

Vergeet bij een bezoek vooral ook niet rond te kijken. Het vergeelde plafond met de afbladerende verf is een absoluut kunstwerk. En ook de muren spreken. De oude wielersfoto's zullen vooral Emile Daems plezieren, de wielerslegende die in 1962 Milaan-San Remo en drie etappes in de Ronde van Frankrijk won, en die hier nog meermaals per week passeert. Ook over voetbal kan je hier een eindje weg discussiëren. Aan een andere muur hangt onder meer een mooie, ingekaderde tekening van Bob Van Kerkhoven, Rode Duivel en kapitein van RWDMolenbeek in de jaren vijftig. Omwille van de lieve vrede zijn ook Union Saint-Gilloise en Anderlecht vertegenwoordigd. Aan weer een andere muur hangt een poster van *Het Varken van Madonna*, een film van Frank Van Passel. In de film is het café in al zijn glorie te zien, maar de werkelijkheid is beter.

Druiven

Belgische druiven kende ik vroeger enkel van ziens. Dat was iets dat je meenam op ziekenbezoek, een cadeautje voor sukkelaars voor wie taart, pralines of wijn niet mochten. Een relatief duur presentje, maar dat kwam voor één keer uit want je wou toch de prangende wens dat alles goed kwam uitdrukken, of als de toestand hopeloos was, op zijn minst de troost van je genegenheid.

TEKST Karla Goetvinck

Maar voor dagelijkse consumptie kochten ze thuis Italiaanse of Spaanse druiven. Dat was goedkoper. De inlandse versie had ik nog nooit gegeten toen ik 20 jaar geleden begon met regionale verslaggeving over de Rand. En toen kwam augustus en mijn eerste aankondiging van de druivenfeesten, ik ben kwijt of het die van Overijse of Hoeilaart waren. Want ook al zijn er nog nauwelijks professionele telers over, de nieuwe oogst vieren, dat doen ze ten zuidoosten van Brussel nog steeds niet met vereende krachten.

EEN BOM

Mijn verwachtingen waren niet echt gespannen: een druif is toch een druif. Het is niet omdat de ene wat dikker en duurder is dan de andere dat ze lekkerder is. Tot ik zo'n smaakbom in mijn mond kreeg. Sindsdien ben ik verkocht en kijk ik in augustus uit naar de inlandse druiven zoals ik in april uitkijk naar de eerste bussel asperges.

Minstens één keer per jaar rij ik zelfs helemaal tot ginder om een voorraad Leopold III en Canon Hall in te slaan, twee rassen in respectievelijk blauw en wit met spectaculair grote en aromatische bessen.

Maar de rest van de nazomer koop ik ze gewoon op de markt van Dilbeek of Ternat. Royal of Ribier, mooie tros of overschotjes, intact donsлагje (volgens kenners mag een tafeldruif niet blinken) of niet: het maakt me allemaal niet uit. Proefondervindelijk heb ik wel vastgesteld dat ik de druiven die nog niet helemaal donker zijn, maar nog een beetje rosé het lekkerste vind. Hun velletje is niks bitter en knapt zo heerlijk in de mond, hun vlees is vast.

ERFGOED

En dat ze wat duurder zijn, tja, rijk zal de teler er niet van worden. Of liever, niet meer, want als je de prachtige serristen-villa's bekijkt, dan was dat vroeger duidelijk wel het geval. Toen Felix Sohie het idee kreeg om de druiven, die hij als hovenier van de baron van Huldenberg teelde, op grote schaal, in monocultuur en in verwarmde serres te kweken, boorde hij een goudmijn aan. Maar ja, stookkosten en handenarbeid (alle trossen worden met een schachtje uitgedund of *gekrent* om dikkere druiven te verkrijgen) waren toen nog niet zo prijzig als nu. Van de 35.000 serres die ooit in de streek stonden, blijven er amper een paar honderd over. In 2008 verleende Europa de Vlaams-Brabantse tafeldruif een Beschermde Oorsprongsbenaming en eigenlijk vind ik dit ook erfgoed dat het beschermen waard is.

Een recept met druiven heb ik niet; ik ken ze alleen uit het vuistje. Bij voorkeur pruts je ze uit het pak dat naast je op de passagierszetel staat en denk je vijf minuten later *Verdomme dat ik geen kilo meer heb gekocht*.

www.tafeldruif.be

FR DE NAPOLÉON À MADONNA

Le café In de Linde est situé près du cimetière de la commune bruxelloise de Koekelberg. Il est évident que l'on se trouve ici vraiment à la limite du Rand: le cimetière de Koekelberg se trouve en réalité sur le territoire de Berchem-Sainte-Agathe, Molenbeek est quelques mètres plus loin, mais le café In de Linde est situé sur la commune de Dilbeek. Et au milieu de toutes ces plaques de noms, se trouve aussi le tilleul (lindeboom) auquel se réfère le nom du café. Alors que dans le passé, cet endroit était une halte pour les voyageurs et leurs chevaux fatigués, à présent ce sont surtout les cyclotouristes et les promeneurs qui viennent profiter de la vue formidable sur Bruxelles au beau milieu de la verdure. In de Linde est situé dans une vieille bâtisse sur le coin de Kasterlindenstraat qui existe déjà depuis 1875 et qui a été transformée en café vers les années trente du siècle passé. Il semblerait que Napoléon s'y soit arrêté; il s'agit d'une légende que nous ne pouvons pas contrôler et que nous ne voulons pas mettre en doute.

OOG VOOR DE RAND

In onze fotoreeks *Oog voor de Rand* geven verschillende fotografen hun onverwachte, originele en soms afwijkende kijk op onze streek of een culturele activiteit.

‘De kanaalzone in Brussel en omgeving verandert razendsnel. De gevelschildering verbeeldt het leven aan het water, mensen lopen door elkaar, het is een drukte, hier wordt geleefd. Brug en kanaal bepalen het straatbeeld en wijzen de weg naar andere oorden. Het tafereel van de agent en de allochtone vrouw, die iemand buiten het beeldkader uitwuiwen, prikkelt de nieuwsgierigheid!’

Deze foto komt uit het project *Canal Tales* van fotograaf Dirk De Cubber dat in het voorjaar van 2015 wordt voorgesteld met een tentoonstelling en een fotoboek.

Dirk De Cubber (*1965) werkt als freelance fotograaf voor diverse productiehuisen, televisiezenders en andere bedrijven. Hij wil vooral de mensen en hun verhalen op de voorgrond plaatsen.

www.dirkdecubber.com

Om boodschappen naar Rwanda

Hij gaf Engels en Frans in Frankrijk, Duitsland, Ivoorkust, Pakistan en Rwanda. De diepgelovige Maurice Pollin uit Zellik draagt op zijn manier de waarden van het evangelie uit. Hij zet intercontinentale stappen naar een betere wereld.

TEKST Johan De Crom • FOTO David Legrève

In Gemengde Gevoelens laten we mensen met een buitenlandse achtergrond, die in de Rand wonen, aan het woord over hun ervaringen hier. Af en toe kijken we in de omgekeerde richting. Wat leidt Vlamingen van hier om naar het buitenland te trekken en daar proberen te integreren?

Bij Maurice Pollin was dat een uitgesproken idee. 'Van jongsaf wilde ik missionaris worden. Ik hoorde de verhalen in onze kerk en raakte er door geïnspireerd.' Die kerk is de protestantse Kerk van de Zevende Dags Adventisten. 'Wij geloven dat Jezus Christus zal terugkeren naar de aarde. Mijn motivatie om les te geven in Afrika is de verkondiging van het evangelie. Je kan mensen inlichten over je geloof, het staat hen verder vrij om dat geloof over te nemen. Op mijn beurt leerde ik veel van de Afrikanen', vertelt Pollin. In de jaren 1970 zocht zijn kerkgemeenschap geschikte leerkrachten voor buitenlandse missies en als regent Frans-Engels-geschiedenis koos hij voor Ivoorkust. Hij

verhuisde met zijn toenmalige vrouw en gaf er gedurende tien jaar Franse les.

GEÏNTERESSEERD ZIJN

In een nieuwe periode van tien jaar gaf Pollin Franse les aan buitenlanders in de buurt van Annecy in Frankrijk. Deze ervaring sterkte hem om in 1991 naar Gitwe, Rwanda, te trekken om er directeur te worden van een middelbare school. Daar was toen moed en lef voor nodig. 'Net in die periode brak de oorlog uit in het noorden van Rwanda. Gitwe ligt centraal, maar de afstanden zijn er klein. Ik heb het aangedurfd omdat ik geïnteresseerd was.' Bij aanvang was hij teleurgesteld over de toestand van de school. Alles zag er verwaarloosd uit. Toch bleef hij niet bij de pakken zitten en zijn integratie verliep vlot. 'Ik hou van mensen, ben snel tevreden op materiaal vlak en ik voelde mij aanvaard. Ons werk werd gewaardeerd. Ik wil mensen helpen. Het stoorde mij niet om het land te doorkruisen op smalle en gevaarlijke wegen.'

MOOISTE PLEK

Het Kivumeer en Gitwe.

MOOISTE HERRINNERING

Telkens als ik vernam dat een vriend de oorlog had overleefd.

ONTSNAPT

Pollin en zijn vrouw ontkwamen in 1994 aan de genocide in Rwanda. 'De eerste jaren heb ik hard gewerkt aan een betere infrastructuur voor de school. Door fondsen te zoeken, konden we nieuwe gebouwen zetten en elektriciteit leggen. We hebben een grote polyvalente zaal gebouwd en een keuken. Bij het begin van de oorlog moesten we alles halsoverkop achterlaten. We zijn naar Bujumbura gevlucht, in Burundi, en later via Kenia naar België gekomen. Intussen was ons huis in Gitwe leeggeroofd. We waren al onze bezittingen kwijt.' Pollin wordt even stil. 'Dat is allemaal niets vergeleken met de vele vrienden en kennissen die we hebben verloren. We hebben de gruwel van de oorlog zelf niet moeten zien, maar het verlies van zoveel mensen is traumatiserend.'

Het duurde dan ook enige jaren voor Pollin terugkeerde. Hij gaf een tijdje les in eigen land, maar ook in Duitsland en in Pakistan. In 1995 leerde hij zijn Burundese vriendin Ansile kennen. Pollin is afkomstig uit het West-Vlaamse Snellegem, maar ging met zijn vrouw in Brussel wonen. In 2005 trokken ze naar Zellik, 'waar het rustig leven is'. In januari 2010 kroop het bloed waar het niet gaan kan en zat Pollin alweer in Rwanda als tijdelijke directeur van een middelbare school in Gisenyi. In 2013 ging hij terug naar Gitwe, waar nu een school is met een universitaire afdeling. Noodzakelijke richtingen als informatica, biochemie, verpleegkunde en geneeskunde werden er intussen opgericht. 'Ik ben er nu geen directeur meer, maar ik verzamel fondsen voor de school. We bouwen een nieuw ziekenhuis om de artsen op te leiden.'

DE BOTSCHAFTEN VERKÜNDEN IN RUANDA

In der Rubrik Gemengde Gevoelens (Gemischte Gefühle) lassen wir im Rand lebende Menschen mit ausländischem Hintergrund zu Wort kommen, um über ihre Erfahrungen hier zu berichten. Ab und zu blicken wir auch in die umgekehrte Richtung. Was bewegt Flamen von hier, ins Ausland zu ziehen und zu versuchen, sich dort zu integrieren? Bei Maurice Pollin aus Zellik war dies ein klar geprägter Gedanke. „Von Jugend an wollte ich Missionar werden.“ Seine protestantische Freikirche der Siebenten-Tags-Adventisten glaubt, dass Jesus Christus auf Erden zurückkehren wird. „Meine Motivation, in Afrika Unterricht zu erteilen, ist die Verkündigung des Evangeliums. Man kann Menschen über den eigenen Glauben berichten, es steht ihnen in der Folge frei, diesen Glauben anzunehmen. Und auch ich lerne viel von den Afrikanern.“ Er war zeitweilig Leiter einer Mittelschule in Gisenyi, Ruanda. Im Jahr 2013 ist er dorthin zurückgekehrt, dieses Mal nach Gitwe, wo eine Schule erweitert wird, für die er die Mittel besorgt.